

GLG

GG — Bled
GG — Kranj
ALPLES — Železniki
JELOVICA — Škofja Loka
LIP — Bled
ZLIT — Tržič
AERO-CELULOZA — Medvode
GRADIS-LIO — Škofja Loka

Leto VII — štev. 3 — 1982

GLASILO SESTAVLJENE ORGANIZACIJE: ZDRUŽENO GOZDNO IN LESNO GOSPODARSTVO »GLG« BLED

Podpis pomembnega samoupravnega sporazuma o združevanju dela in sredstev za namene investiranja

V petek, dne 5. 11. 1982, je bil v Alplesu slovesno podpisan samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev za izgradnjo obrata za proizvodnjo RTV ohišij, masivnega in ploskovnega pohištva ter masivnih in ploskovnih pohištvenih elementov.

Kljub zaostrovanju gospodarske

sovlaganja. Za proizvodnjo se bodo uporabljale domače surovine, predvsem gorenjska bukovina. Pripravljeni so že vsi proizvodni programi za domači trg in izvoz.

Poleg rekonstrukcije dotrajanih proizvodnih prostorov obsega investicija 6000 kv.m novih površin. Predračunska vrednost investicije z

Kakor je napisano v samoupravnem sporazumu, pogojujejo združevanje in skupno vlaganje skupni interesi, medsebojna povezanost, končni cilj pa je realizacija proizvodnih, razvojnih in izvoznih planov. Sporazum ureja tudi medsebojne odnose pri ustvarjanju, pridobivanju in razporejanju skupnega dohodka, pogoje nastopanja na tržišču in določa skupni rizik ter odgovornost. Za vodenje poslovne politike objektov, zgrajenih na podlagi tega sporazuma, ustanovijo podpisnice poseben poslovni odbor, kjer ima vsaka svojega delegata in njegovega namestnika.

Po sporazumu združena sredstva se vrnejo sovlagateljem najpozneje v roku 10 let, višina nadomestila za gospodarjenje z združenimi sredstvi se prizna največ do 12 % letno.

Predstavniki delovnih organizacij, ki so podpisali sporazum, so ob tej priložnosti o skupnem vlaganju in o sami investiciji, dali zelo spodbudne izjave.

Pavle Tolar, predsednik kolegijskega poslovnega organa SOZD GLG izrazil zadovoljstvo, ker so članice SOZD s podpisom sporazuma dokazale, da se dokumenti, sklenjeni v okviru SOZD, izvajajo v prakso.

vso opremo in novo tehnologijo znaša 284,310.000 din.

To so precejšnja sredstva, ki jih bo investitor TOZD Fonsko in garniturno pohištvo zagotovil z lastno udeležbo, udeležbo drugih TOZD v sestavi DO Alples, krediti LB, TBG, zavarovalnice ter krediti izvajalcev gradbenih del in dobaviteljev opreme. Ker je pri seštevku vseh naštetih virov financiranja zmanjkalo 15 % do pokritja celotne vrednosti, smo morali pridobiti določene OZD za sovlaganje sredstev v višini najmanj 40.000.000 din.

Delovne organizacije — podpisnice tega sporazuma združujejo sredstva v naslednji višini:

Podpisniki sporazuma v Alplesu

situacije in kljub velikim težavam pri odobranju novih investicij je bila naša investicija v izgradnjo obrata za proizvodnjo RTV ohišij, masivnega in ploskovnega pohištva ter masivnih in ploskovnih elementov dne 23. 9. 1982 potrjena na komisiji SRS za oceno investicij.

Po mnenju te komisije je investicija družbenoekonomska opravičena in v skladu z investicijami družbenega plana SRS za obdobje 1981—85 ter v skladu z Resolucijo o politiki izvajanja družbenega plana SRS v letu 1982.

Proizvodni program bo namenjen pretežno za izvoz, za kar so že podpisane dolgoročne pogodbe in izvršena

I. Članice SOZD GLG, Bled:

1. GG Kranj	5.000.000
2. Gradis, TOZD LIO, Šk. Loka	5.000.000
3. Jelovica, Šk. Loka	5.000.000
4. LIP Bled	5.000.000
5. Aero, TOZD Tovarna celuloze Medvode	3.000.000

II. Druge DO, udeleženske v reprovergi:

6. Helios, Domžale	12.000.000
7. Slovenijales-trgovina, Ljubljana	10.000.000

Skupaj 45.000.000

Želje 1983

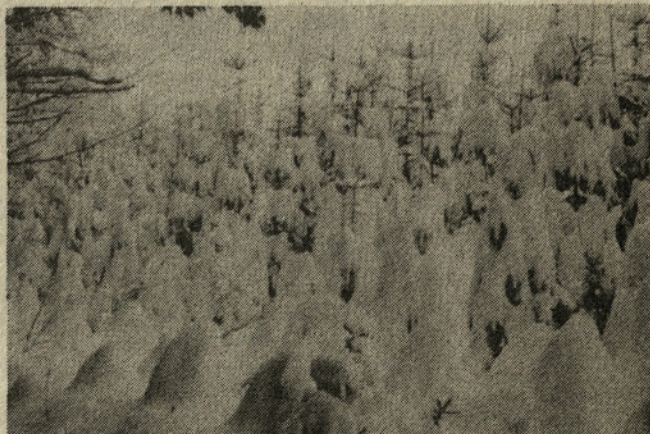
Zapisali smo v dokumentih o združitvi v SOZD, cilje združevanja, sklenili na problemskih in drugih konferencah, da moramo, da bomo, prizadevali si bomo, postavili smo naloge, roke, nosilce nalog...

Vse kar delamo je javno, sklepe in usmeritve sprejemamo javno, vendar načelo javnosti ni dovolj za uresničevanje sprejetega. Potrebujemo zavesti, hojenje in voljo za izvedbo sprejetega. Navade preteklosti, ko si zaradi sprejetih sklepov in dokumentov nihče ni belil glave, so nam ostale. Ostajamo še vedno pri besedah, ne dozoravamo za skupno, boljše, naprednejše. Še vedno je med nami velika stopnja medsebojnega nezaujanja in nerazumevanja.

Zapisano je, da bo SOZD zaživel kot poslovni sistem, da bo SOZD mesto dogovarjanja in sporazumevanja. Vseh zavor v procesu sporazumevanja in dogovarjanja pa nismo znali odpraviti.

O teh vprašanjih naj bi potekala vsebinska razprava tudi na problemski konferenci komunistov SOZD, ki je bila v začetku novembra letos. Žal do poglobljenih razprav ni prišlo, zadovoljili smo se s predlaganimi tezami, imenovali komisijo za sklepe in pričakali po enem mesecu sklepe problemske konference. Zaključki in

Nadaljevanje na 2. strani

Vsem bralcem glasila »GLG« mnogo uspehov in osebnega zadovoljstva v novem letu 1983!

Uredniški odbor

Stališča in naloge komunistov v uveljavljanju samoupravnih družbenoekonomskih odnosov in idejnopolitičnih usmeritev v lesnem gospodarstvu na Gorenjskem

(sprejeto na akcijski konferenci komunistov SOZD gozdnega in lesnega gospodarstva Gorenjske, dne 4. novembra 1982)

1. NALOGE V ZVEZI S PRIDOBIVANJEM NOVIH IN DODATNIH IZVOZNIH POSLOV

1.1. Pridobivanje izvoznih poslov — usmeritev v povečanje izvoza:

Pridobivanje izvoznih poslov in večanje izvoza je potrebno na treh področjih:

a) blagovni izvoz (izvajanje sprejetih obveznosti v SRS in na ravni SOZD);

b) pridobivanje novih poslov za izvajanje investicijskih del v tujini;

c) pridobivanje poslov in usmerjanje v izvoz znanja in tehnologije; pogoj za to je lastna kadrovska krepitev in usposobitev izvoznih teamov za prodajo znanja in tehnologije ter domačih izdelkov v tujino.

Za to je potrebno:

— zagotoviti ponudbo izvoznega posla najprej članicam znotraj SOZD

— v DO, članicam SOZD in v strokovnih službah SOZD povezati obstoječe službe za izvoz, organizirati skupen nastop v ponudbah za izvoz po načelih inženiring poslovi; za

koordinacijo ter služb je odgovorna strokovna služba SOZD.

Povečanje izvoza po vseh treh segmentih je strateška naloga SOZD.

1.2. Organiziranje za doseg večjega izvoza:

— Usposobitev lastnih kadrov skupno s povezovanjem služb SOZD za pridobivanje in realizacijo izvoznih poslov v skladu z usmeritvijo iz tč. 1.1.;

— izvršitev delitve proizvodnih programov med lesno industrijo ter kompletiranje proizvodnih programov in obogatitev skupne ponudbe s tesnejšim sodelovanjem med članicami in proizvodno kooperacijo za izvoz, vključitev v proizvodnjo in ponudbo ostalih lesnih obratov zunaj SOZD (GKZ Srednja vas, Mizarstvo Žiri, Zadruga Žiri, »Mira« Radovljica, Lesno galanterijski obrat Jesenice) in malega lesnega gospodarstva, obrtnikov;

— v skladu z delitvijo proizvodnih programov je potrebno lesni industriji v okviru razpoložljive lesne surovine zagotoviti v SOZD razpoložljive surovine tako po kvaliteti kot kvantiteti glede na skupen dogovorjeni izvozni posel v SOZD;

— pospeševanje in večanje izvoza je možno z usklajenim in skupnim nastopom v SOZD do večjih izvoznikov (Slovenijales, Uniles in drugih firm, specializiranih za izvoz);

— za večanje izvoza je obvezno pripraviti dolgoročne sporazume SOZD »GLG« z večjimi izvozniki, ki že uspešno obvladujejo prodajo na tujih trgih; za pripravo sporazumov je odgovorna strokovna služba SOZD;

— s plani izvoza in uvoza razmejiti pristojnosti in odgovornosti za povečanje izvoza med vse članice SOZD;

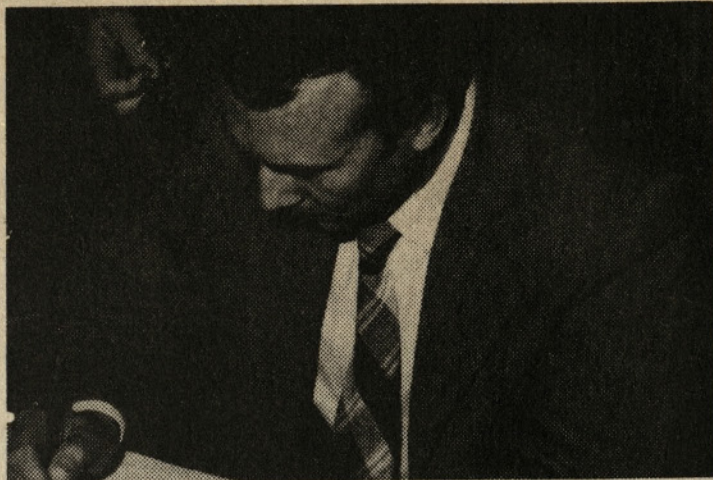
— v planih članic SOZD »GLG« naj se opredeli kot minimalni obseg izvoza za leto 1983 prihodek od izvoza v celotnem prihodku slovenske lesne industrije po dejavnostih.

2. NALOGE V ZVEZI Z UREJANJEM DOHODKOVNIH ODNOSOV V SOZD

Izboljšanje dohodkovnega položaja izvoznikov:

a) Zagotovitev enakih pogojev gospodarjenja:

— odkupna cena gozdnih sortimentov je za enako kvaliteto enaka; — uvedejo se kompenzacije v SOZD, s katerimi se pokrivajo

Tov. Stane Čadež, v. d. gl. direktorja DO ALPLES podpisuje samoupravni sporazum

Cenejša oskrba s toplotno energijo

Na pobudo Alplesa Železniki TOZD Toplarna so se letošnjo jesen sestali uporabniki toplotne energije iz toplotnega omrežja na območju Železnikov. Sprejet je bil predlog o združevanju sredstev za izgradnjo novih skladiščnih zmogljivosti za skladiščenje lesnih ostankov. Prehod iz tekočih na trda goriva postaja danes vedno bolj aktualen.

Cilj naložbe za izgradnjo skladišča za lesne ostanke je zmanjšanje porabe tekočih goriv iz 1200 t na 300 t letno, to pomeni privarčevanje 900 t letno. Ta cilj bomo dosegli z vskladiščenjem okoli 8000 m³ ostankov letno. Obstoječe skladiščne zmogljivosti znašajo 1600 m³, glede na prostorske možnosti je v Alplesu mogoče zgraditi še skladišča za okoli 5000 m³ lastnih ostankov. Te skladiščne zmogljivosti ne zadostujejo za kritje vseh potreb proizvodnje toplotne energije, zadostujejo pa za vskladiščenje vseh poletnih viškov lesnih ostankov, ki nastanejo v DO Alples. Z delno porabo zalog bomo pridobili dovolj prostora za vskladiščenje lesnih ostankov, ki jih bomo dovažali iz drugih organizacij lesarske proizvodnje. Porabljanje in dopolnjevanje zalog bo stalni proces pri pripravi goriva za proizvodnjo toplotne energije.

V sklop predvidene investicije spadajo naslednji objekti in oprema:

1. Kovinski silos za sipke lesne ostanke, to je za drobljenje, žagovino in oblovino.

2. Pokrito skladišče kosovnih lesnih ostankov.

3. Drobilec kosovnih ostankov, ki je potreben za vzdrževanje pravil-

nega razmerja med sipkimi in kosovnimi ostanki v kurišču.

4. Večnamenski vilicar NV 77 IMP SKIP Ljubljana s prigradjeno lopato za nakladanje in vilicami za prenos palet.

5. V sklopu investicije je zajeta tudi usposobitev naprav za kurjenje težkega mazuta.

Prednosti, ki jih prinaša investicija

1. Prestrukturiranje energetske preskrbe, kjer se kot substitut za drago surovino — nafto, ki jo je treba nabavljati iz uvoza za konvertibilna devizna sredstva, uporabljajo lesni ostanki.

2. Osamosvojitve področja Železnikov v energetske preskrbi s toplotno energijo, kar je zelo pomembna z vidika SLO, saj bi se v vojnih razmerah za proizvodnjo energije poleg lesnih ostankov lahko izkoriščala bio masa iz bližnjega zaledja.

3. Izboljšanje ekoloških pogojev, ker se bodo z zmanjševanjem porabe mazuta močno zmanjšali škodljivi vplivi na okolje.

4. Z ekonomskega vidika je investicija opravičena, saj bo letni prihranek mazuta okoli 900 ton. Pri tem moramo povedati, da smo maksimalno porabili že 1200 ton, kar pa smo z raznimi ukrepi že uspeli bistveno znižati. Po končani investiciji se računa, da bomo porabili le 300 ton letno ali celo manj. Zato je skupni pristop vseh uporabnikov toplotne energije za čimprejšnjo realizacijo investicije postal že nujno potreben. Končni rezultat te investicije bo tudi počasnejša rast cen energije in s tem cenejša oskrba vseh uporabnikov na območju Železnikov.

Nadaljevanje s 1. strani

sklepi so bili namenjeni predvsem prizadevanjem za večji izvoz.

Že na osnovi usmeritev za problemsko konferenco smo v strokovnih službah SOZD izdelali nekaj predlogov: za dohodkovne povezave, za interne stimulacije znotraj SOZD v izvozu, za skupen nastop pri večjih izvoznikih. Ti osnutki predlogov so bili obravnavani na zadnjem sestanku predstavnikov DO, članic SOZD. In rezultati: naj se predlogi še dopolnijo, dodatno analizirajo, pripravijo; kar z drugimi besedami pomeni kratko: načelno za, konkretno proti skupnim prizadevanjem.

Takšen način dogovarjanja moti in če govorimo o željah 1983 in novem poslovnem letu, najbrž želimo skupno vsaj to, da bi se zadeve premaknile v pozitivno smer, brez zavlačevanja in taktiziranja, brez držanja fige v žepu, skratka za iskreno in pošteno sodelovanje in povezovanje v SOZD naj gre.

Na ta način bodo naši sklepi v letu 1983, tudi problemske konference, lahko zaživel.

S. ERZAR

Nadaljevanje na 3. strani

Kakšen izvoz v letu 1983?

Izhajamo iz predpostavke, da je v letošnjem letu svetovna recesija dosegla najnižji nivo in da mora že v naslednjem letu priti do postopnega oživiljanja gospodarske aktivnosti predvsem v industrijsko razvitih deželah in s tem do postopne ponovne oživitve tržišča. Nasprotno pa bo na domačem tržišču povpraševanje nezadovoljivo. V takih pogojih je odločitev za čim hitrejšo vključevanje v izvoz edino prava. Izvoz mora biti trajna kategorija plasmaja.

Za poživljanje izvoza bodo zato v letu 1983 uvedene dodatne ekonomske stimulacije, na primer: večje razpolaganje s prilivom, uvoz za izvozno

proizvodnjo, dodatne stimulacije na konvertibilni priliv in višje stopnje obdelave, realnejši tečaj dinarja, itd. Tudi v okviru SOZD naj bi izvoz stimulirali z združevanjem sredstev vseh temeljnih organizacij.

KAKŠNE SO MOŽNOSTI IN NALOGE ZA GOZDARSTVO IN LESARSTVO?

Prognoza Splošnega združenja gozdarstva in industrije za predelavo lesa, celuloze in papirja je, da ta kompleks lahko poveča svoj izvoz napram letošnjemu letu za 8,3 %.

IZVOZ

vrednost v mio USA dol.

Dejavnost	Realizir.		Ocena 1982	Plan 1983	Indeks		5/4
	1980	1981			3/2	4/3	
	1	2	3	4	5	6	7
Izkoriščanje gozdov	47,0	43,0	44,2	44,6	91,5	102,8	100,9
Primar. predel. lesa	323,8	264,0	306,9	337,6	81,5	116,2	110,0
Final. predel. lesa	336,8	509,3	410,1	443,0	151,2	80,5	108,0
Proiz. in pred. papirja	151,3	176,9	189,1	204,2	116,9	106,9	107,1
Šp. oprema, ipd.	15,8	29,9	28,0	30,0	189,2	93,6	107,1
	874,7	1.023,1	978,3	1.059,4	117,0	95,6	108,3

Rast uvoza naj bi zaostajala za rastjo izvoza v povprečju za 4 indeksne točke. Po dejavnostih je uvoz sledeč:

v mio dol.

Dejavnost	Realiz. 1981	Ocena 1982	Plan 1983	Pokritje %	
				1981	1983
Izkoriščanje gozdov	121,6	122,5	129,6	35,4	34,3
Primar. predel. lesa	87,5	57,7	58,0	331,4	582,1
Final. predel. lesa	14,6	9,0	8,2	3.488,4	5.402,4
Proiz. in pred. papirja	224,1	242,1	255,0	78,8	80,0
Ostalo	6,0	6,0	6,0	245,1	500,0
Skupaj	460,3	437,3	456,8	222,3	231,9

Nadaljevanje na 4. strani

Nadaljevanje z 2. strani

višji stroški proizvodnje lesa pri izrazito slabših naravnih pogojih gospodarjenja; zadolžena je obstoječa komisija; rok do konca leta 1983;

- osnova za obračunavanje kompenzacij je udeležba posamezne TOZD v skupni domači prodaji;
- te osnove morajo biti vgrajene v plan za leto 1984 in izhajati iz strokovnih podlag in analiz;

- na enakih osnovah se za odpiranje gozdov in pridobivanje večjih lesnih mas združujejo sredstva po programih obeh GG, ki so v SOZD sprejeti;

- prodaja gozdnih sortimentov, ki niso zajeti v temeljih plana SOZD, se realizira po tržnih pogojih;

- politika do zasebnega sektorja gozdarstva kot pomembnega proizvajalca se oblikuje skupno, enotno, sproti stimulatивно in dolgoročno.

b) Vpliv cen repromaterialov na pogoje gospodarjenja se uredi z enotnim in skupnim nastopom do velikih dobaviteljev repromaterialov; strokovne službe SOZD organizirajo skupen nastop, predlagajo skupno politiko nabave in ukrepe za spoštovanje dogovorjenih obveznosti, s ciljem pridobivanja boljših kondicij pri nabavi.

c) Stimulacije za izvoz:

- v okviru SISEOT in V. enote skupna prizadevanja za realnejši tečaj dinarja;

- dokler v zvezi s tečajem dinarja ni sprememb, naj se v okviru SISEOT oblikujejo dodatna sredstva za pospeševanje izvoza — stimulacije.

d) Stimulacije za izvoz znotraj SOZD:

- sprejeti dopolnila k obstoječemu Samoupravnemu sporazumu o združevanju in odstopanju deviznih sredstev, ustvarjenih z izvozom v obdobju 1980 do 1985, s konkretizacijo o višini nadomestil zaradi izpada

dohodka pri izvozu, uveljavitev načel skupnega deviznega prihodka;

- sredstva za stimulacije zagotavljajo vse članice SOZD;

- stimulira naj se vsak izvoz na konvertibilno tržišče;

- višina stimulacije naj se določi s planom za leto 1983 tako, da se kot stimulacija opredeli določen odstotek od vrednosti priliva za izvoženo blago ali storitev;

- obveznost posamezne udeleženke se določi v razmerju domače prodaje udeleženke do vse domače prodaje;

- pri usklajevanju planov izvoza v SOZD zagotoviti, da izvoz bolj povečujejo članice, ki so manj vključene v zunanje-trgovinsko menjavo.

e) Modernizacija in razvoj proizvodnje:

- obveznost združevanja sredstev za izvozne in druge investicije po definiranih in prioriteto sprejetih programih investicij v SOZD, s tem da naj izvozno usmerjene investicije vsebujejo večji delež združenih sredstev članic SOZD, druge investicije pa manjši delež;

- zaradi učinkovitejšega gospodarjenja z denarnimi sredstvi ter zaradi združevanja sredstev za modernizacijo in razvoj DO v SOZD se ustanovi interna banka SOZD — rok do konca junija 1983.

Pogoj za realizacijo tez in izhodišč je odprtost SOZD pri domačih surovinah in po proizvodnih programih glede na kvaliteto in vrednotenje lesa v izvozu ter poenotenje stališč in pogledov članic na funkcijo SOZD ter na njegove bodoče naloge in vloge. Proučiti možnosti za poenotenje informacijske, računalniške in pravne funkcije v SOZD. Pri realizaciji sklepov bomo upoštevali tudi sprejete usmeritve s sindikalne konference v SOZD leta 1981.

Čez leto dni se bomo ponovno sestali in kritično ugotovili, kaj je bilo realizirano od sprejetih stališč in nalog.

Macesnov sestoj ob gozdni meji

Foto: I. S. — GG Bled

REGIONALNA USMERJENOST IZVOZA IN UVOZA

v %

	Izvoz		Uvoz	
	1980	1983	1980	1983
Razvite zapad. države	60,2	55,4	52,9	49,0
Države v razvoju	21,2	22,9	8,6	6,9
Socialistične države	18,6	21,7	38,5	44,1
	100,0	100,0	100,0	100,0

Taka usmerjenost je ugodna, ker večino izvoza realiziramo na konvertibilnem področju, uvažamo pa manj. Največja uvoznika sta dejavnost izkoriščanja gozdov — tropski in drug les, ter proizvodnja in predelava papirja — celuloza in kemikalije, medtem ko so ostale dejavnosti izjemno aktivne.

VLOGA IN POMEN IZVOZA ČLANIC SOZD GLG V SLOVENSKEM IZVOZU LESARSTVA IN GOZDARSTVA

Izvoz članic SOZD v letošnjem letu predstavlja 10 % vsega izvoza slovenskega lesarstva in gozdarstva, uvozimo pa 12 %. Delež uvoza opreme v uvozu SOZD je kar 33 %,

kar je visoko nad povprečjem lesarstva. V kolikor bo izkoristek in proizvodnja zaradi tega povečana, bo namen tega uvoza dosežen.

Plan izvoza lesarstva in gozdarstva Slovenije za leto 1982 je 9.522.508.000 din. V 9 mesecih je bil realiziran z 58 %, enako kot smo letni plan realizirali v sozdu. Po prognozi bo letni plan realiziran samo 80 %, v sozdu pa še z večjim zaostankom. Glavni vzroki za tako velik zaostanek so:

- visoke planske obveznosti,
- recesija na tujih tržiščih,
- nižanje prodajnih cen,
- nerealni tečaj dinarja,
- zastoji v proizvodnji zaradi pomanjkanja materiala, itd.

IZVOZ V OBDOBJU I.—X. 1982

SOZD »GLG«		Plan 1982	(v 1.000 din 1 DOL = 41,80 din)	
			Realizacija I.X. 82	% realizacije
Alpes Železniki	izvoz	183.111	105.922	58
	uvoz	105.111	52.662	50
LIP Bled	izvoz	369.615	237.673	64
	uvoz	200.371	113.579	56
Jelovica Šk. Loka	izvoz	195.073	87.737	45
	uvoz	120.828	55.833	46
ZLIT Tržič	izvoz	48.762	34.783	71
	uvoz	22.271	14.036	63
Gradis — LIO Šk. Loka	izvoz	185.447	69.641	37
	uvoz	32.600	15.064	46
Aero-Celuloza Medvode	izvoz	192.574	141.332	73
	uvoz	110.737	63.831	57
Gozdno gosp. Bled	izvoz	4.304	4.123	96
	uvoz	18.410	15.167	82
Gozdno gosp. Kranj	izvoz	16.916	25.747	152
	uvoz	13.781	12.401	90
Skupaj SOZD »GLG«	izvoz	1.195.802	706.958	59
	uvoz	624.109	342.573	55

PLAN IZVOZA ZA LETO 1983

Naše DO so si že določile plan izvoza za leto 1983. Vendar bo ta plan doživel nekatere spremembe zaradi usklajevalnega postopka

predvsem v okviru V. enote.

Izvozni cilji so po mnenju DO smelo postavljeni, saj so na letošnji višji za 21 % in bo realizacija zahtevala mnogo truda, znanja in odrekovanja.

NEUSKLAJENI PLAN IZVOZA IN UVOZA ZA LETO 1983

(v 1.000 din)

1 DOL = 41,80 din)

SOZD »GLG«		Ocena realiz. 1982	% na plan	Plan 1983	Plan 82-ind.	Realiz. 82-ind.
Alpes	izvoz	138.985	73	166.087	87	120
	uvoz	77.000	81	83.000	87	108
LIP	izvoz	314.200	85	352.000	95	112
	uvoz	133.500	70	177.000	92	132
Jelovica	izvoz	90.942	46	170.532	87	187
	uvoz	59.800	54	65.003	59	108
ZLIT	izvoz	45.000	92	50.000	102	111
	uvoz	15.484	72	27.500	126	177
LIO-Gradis	izvoz	100.000	54	125.000	67	125
	uvoz	13.600	61	32.000	100	235
Aero-Celul.	izvoz	174.616	90	199.736	103	114
	uvoz	77.735	70	99.868	90	128
GG Bled	izvoz	4.530	105	5.000	116	110
	uvoz	16.900	81	11.370	48	67
GG Kranj	izvoz	24.815	147	18.438	109	74
	uvoz	15.656	95	20.331	104	109
Skupaj	izvoz	893.088	74,3	1.086.793	90	121
	uvoz	412.676	68,5	516.076	85	125

Opomba: Ocena realizacije za Gradis se nanaša samo na izvoz blaga, izvoz blaga in storitev (montaže) bo 50 % več.

KAKŠNO BLAGO BOMO NAMENILI IZVOZU?

Globalni cilj gospodarstva je velik, trajen, dohodkovno zanimiv izvoz izdelkov čimvišje stopnje predelave. Stopnja predelave pomeni, koliko

našega vložnega dela in sredstev prodamo v tujino, kar pomeni zaposlenost, splošni in osebni standard, itd.

Plan izvoza SOZD za leto 1983 po tečaju 41,80 din za 1 dolar je 1086 mio din. Od tega bo izvoženo:

	mio din	%
sobno pohištvo	251	23
opažne plosče	236	22
montažni objekti	200	18
stavbeno pohištvo	150	14
papir	95	9
žagan les	37	3
gozdni sortimenti	23	2
posli dodelave	94	9
skupaj	1.086	100

Iz pregleda je razvidno, da izvoz žaganega lesa in gozdnih sortimentov predstavlja le 5 % vsega izvoza. Po zagotovitvi izvoznikov gre za izvoz take kvalitete in vrste, ki doma nima porabnika oziroma ni deficitaren.

UKREPI, DA BOMO IZVOZNE CILJE URESNIČILI

Temu je bila posvečena problemska konferenca ZK v SOZD. Sklepi konference zavezujejo DO k večjemu sodelovanju, solidarnosti in prodornosti. Predvsem naj bi članice medsebojno sodelovale v skupnem izvozu, se skupno povezale z glavnimi izvoznimi posredniki, ipd. Eden od pogojev so tudi urejeni dohodkovni odnosi. Sprejet je bil tudi sklep za zbiranje sredstev za interno stimuliranje izvoza. Predlog je oblikovan tako, da se stimulira konvertibilni

Ekstremne ekološke razmere so neprimerne za gozd — okolica lovrenških jezer

Foto: I. S. — GG Bled

izvoz s 3 % (razen izvoz gozdnih sortimentov in lesa) na vrednost izvoženega blaga, sredstva pa prispevajo vse TOZD, odvisno od obsega prodaje na domačem trgu. Pomeni, da TOZD, ki malo ali nič ne izvažajo, prispevajo k izboljšanju dohodkovnega položaja TOZD, ki izvažajo in s tem spodbujajo za večji izvoz.

USKLAJEVANJE PLANOV IZVOZA IN UVOZA

Delež izvoza v celotnem prihodku v SOZD po merilih V. enote SISEOT še ni zadosten. V primerjavi z deleži ostalih TOZD v Sloveniji naši uspehi niso nad povprečjem. Izjema sta TOZD LIP v Bohinju in ZLIT TOZD Pohištvo. V okviru V. enote so bili za usklajevanje planov v enoti postavljeni kriteriji, ki predvsem slonijo na izhodiščih SISEOT in specifičnih merilih, ki smo si jih določili za V. enoto.

1. Osnovna stopnja povečanja izvoza je dogovorjena stopnja za V. enoto v okviru Samoupravnega sporazuma SISEOT (9 %).

2. Planirani saldo med prilivi in odlivi ter blagovni saldo morata biti

ugodnejša kot je doseženo v letu 1982.

3. V izvoz se mora vključiti sleherno proizvodnjo, pri čemer je poudarek na izvozu finalnih izdelkov.

4. Usklajevanje v enoti je podrejeno kriteriju deležu izvoza v celotnem prihodku, pri čemer naj se upoštevajo minimalni deleži za posamezno proizvodno skupino, in sicer:

gozdarstvo — kot v letu 1982
žage — kot v letu 1982

	povprečni delež izvoza v CP v %
furnir	8
plošče	10
opažne plošče	40
embalaža	1
kolonialno poh.	60
ploskovno poh.	20
oblazinjeno poh.	15
impregn. lesa	2
ostala finala	15
galanterija	12
stavbeno poh.	5
montažne hiše	20
finala plast.	22

Kako hitro doseči omenjene deleže glede na zatečeno stanje, obravnavajo še dodatno selektivni kriteriji. Po podatkih za leto 1981 naše te-

LIP Bled, TOZD »Tomaž Godec«	44 %
Alpes, TOZD Sest. pohištvo	17 %
ZLIT, TOZD Poh. in tapetništvo	30 %
LIP Bled, TOZD Rečica	8 %
Jelovica, TOZD Okna-vrata itd.	4 %

Pri tem pa je potrebno upoštevati, da je proizvodni program TOZD sestavljen iz različnih skupin, na primer LIP, TOZD »Tomaž Godec«: žaga, opažne plošče, pohištvo, ISO-SPAN, ipd.

Namen takega planiranja in selektivnega pristopa je, da se v izvoz vključi prav vsak in da se čimprej približa vsaj povprečnim izvoznim prizadevanjem. Da pa ne bi bili izvozniki destimirani za kaj več, pa naj bi se to doseglo z dodatnimi stimulacijami v obliki povračil, oprostitve, večjih pravic razpolaganja deviz, zveznih, republiških in internih stimulacij, hitrejšim razvojem, višjim osebnim dohodkom, itd.

meljne organizacije dosega jo sledeče deleže izvoza (po vrednosti oz. bilančnih podatkih) v celotnem prihodku:

Planiranje in usklajevanje izvoznih planov tudi tokrat soupada z objavami večjih sprememb deviznega zakona. Usklajevanje za leto 1982 je bilo končano šele z mesecem junijem, pa plani v vseh enotah niti niso bili usklajeni. Mesec za tem je ZIS sprejel »mini devizni zakon«, ki je pogoje, ki so veljali ob usklajevanju, bistveno spremenil, saj je bilo zmanjšano dotedanje razpolaganje z devizami za preko 50 % in skoraj onemogočeno interesno združevanje deviz. Kakšen bo spremenjeni devizni zakon in kako bo učinkoval, še ni znano.

R. GAŠPERŠIČ

Letošnji rezultati odraz razmer na tržišču

Pogoji gospodarjenja so v letošnjem letu posebno močno zaostreni tudi za združene članice SOZD »GLG«, čeprav so le-ti pri njih spričo relativno nižje uvozne odvisnosti ter relativno manjše energetske odvisnosti nekoliko manj izraziti. Še najbolj so v tem obdobju v okviru lesne in celulozne industrije izpostavljeni problemi s preskrbo z materiali domače kemijske industrije (barve, laki, lepila, ipd.), ki je pri nas

- oskrbljenostjo domačih surovin in materialom
- oskrbljenostjo uvoženih surovin in materialom
- oskrbljenostjo tekočih goriv

Na drugi strani pa je za obdobje prvih devetih mesecev t. l. značilna še vedno visoka kupna moč prebivalstva, ki je povpraševanje na trgu vzdrževala na še vedno visokem nivoju za razliko od stanja glede povpraševanja na področju gradbeništva, čigar kapacitete zaradi realnega padca obsega investicij ter zmanjševanja deleža gradbenih del v skupnih investicijah niso bile v celoti zasedene. Aktivnost gradbene dejavnosti je barometer za celo vrsto industrijskih panog, ki so od te dejavnosti neposredno odvisne. Delno so kapacitete gradbeništva usmerjene tudi na tuje trge, vendar le njihov manjši del in

pretežno odvisna od uvoza surovin, pa tudi drugih kmetijskih proizvodov iz uvoza predvsem za potrebe proizvodnje celuloze in papirja.

Na osnovi mesečnih statističnih poročil industrije (obrazec IND-1) vidimo, da se je oskrbljenost lesne predelave SOZD tekom leta slabšala. Od 14 TOZD lesne in celulozne industrije SOZD »GLG« je bilo zadovoljno z:

	v mes. marcu	v mes. sept.
9 TOZD	še 6 TOZD	
8 TOZD	še 4 TOZD	
10 TOZD	še 5 TOZD	

tako ne morejo v celoti zapolniti izpada na domačem trgu.

Tako gibanje gradbene dejavnosti je imelo negativne posledice pri tistih članicah lesne industrije SOZD, ki po svojem proizvodnem programu neposredno sodelujejo s to dejavnostjo. Te kapacitete lesne industrije SOZD »GLG«, ki so se v okviru članic SOZD »GLG« zaradi pomanjkanja domačega povpraševanja že v letu 1981 usmerile v veliki meri v izvoz (Italija in Irak), letos take možnosti niso imele, kar je vplivalo na nekoliko slabše rezultate te dejavnosti v letošnjem letu, predvsem če jih primerjamo z lanskimi. Rezul-

tati te dejavnosti so letos kljub temu ugodni, vendar pa so nadaljnje perspektive izrazito neugodne.

Poleg samih gradbenih del se je izrazito poslabšala prodaja v izvoz tudi pri klasičnem stavbnem pohištvu (gradbene plošče, okna, vrata, ipd.), ker huda konkurenca in recesija vplivata tudi na občutno zniževanje že doseženih izvoznih cen. Podoben položaj je na domačem trgu zaradi manjšega povpraševanja ob sicer ugodnejših prodajnih pogojih. Ob nerealnem tečaju dinarja pa izvoz zdaleč ni dohodkovno zanimiv.

Lesna industrija sozd »GLG« je povečala celotni prihodek za 17 %, kar pa je bistveno manj kot ob koncu lanskega devetmesečja, ko je povečanje celotnega prihodka znašalo celih 74 %. Primerjava obeh stopenj rasti vsekakor ni realna, saj so bili pogoji gospodarjenja primerjalnega obdobja ugodnejši, stopnja inflacije, stopnja fizičnega porasta proizvodnje pa so bili doseženi oziroma primerjani na bistveno nižjo osnovo. Vpliv je imela tudi uvedba tranzitne prodaje v trgovinski dejavnosti Jelovice preko novo ustanovljenega trgovinskega TOZD na veliko. Na tako visoko osnovo beležimo letos ob bistveno težjih pogojih gospodarjenja, ki se odražajo v omejenih možnostih povečanja proizvodnje in njegovega plasmaja in nižji inflaciji, le

17-odstotni porast celotnega prihodka.

V okviru lesne industrije imajo podpovprečno rast celotnega prihodka LIO-Gradiš Škofja Loka in LIP Bled, na povprečju pa je Jelovica Škofja Loka. Rast celotnega prihodka Jelovice in LIO-Gradiš bi bila še nižja, če ti dve OZD ne bi določenih finalnih del na gradbiščih Italije in Iraka prenesle v letošnje leto, poleg tega pa sta letos obračunali večino izvoznih premij iz naslova lanskega izvoza. Razlogi za nižjo rast pri teh OZD so že omenjeni, razen tega pa je tudi znano, da je imel pri industriji stavbnega pohištva v primerjavi dveh obdobjev porast cen bistveno manjši vpliv na celotni prihodek kot pri industriji sestavljevega in masivnega pohištva. Gornji razlog in ugodnejše povpraševanje po izdelkih sobnega pohištva so vplivali tudi na relativno močnejši porast celotnega prihodka te industrije tudi ob upoštevanju nižje startne osnove. Posebno ugoden porast celotnega prihodka je dosegel Alpes Železniki, na katerega je v veliki meri pozitivno vplival tržno že povsem uveljavljen nov program sestavljevega pohištva, ki pa je bil v primerjalnem obdobju še v fazi uvajanja in tako neugodno vplival na dosežen obseg celotnega

Nadaljevanje na 6. strani

prihodka. Relativno najbolj stabilno rast celotnega prihodka in s tem ostalih elementov iz njegove delitve v zadnjih letih beleži ZLIT Tržič, ki se s svojim proizvodnim programom tudi najbolj prilagaja zatečenim tržnim pogojem.

Gozdarstvo, oskrbovalec lesne in celulozne industrije SOZD »GLG« z lesno surovino, je povečalo blagovno oddajo za 2,1 % predvsem na račun večje oddaje v GG Kranj, kjer je le-ta večja za 5,5 % nasproti GG Bled, kjer je obseg oddaje za 1,6 % izpod obsega oddaje enakega obdobja preteklega leta. Razlogi za različni porast blagovne oddaje so predvsem v različni primerjalni osnovi, saj sta oba GG blagovno oddajo letos v devetih mesecih v primerjavi z enakim obdobjem predpreteklega leta povečala za okrog 11 %. Letos je bistveno ugodnejša oddaja v zasebnem sektorju GG Kranj, k čemer je vsekakor pripomogla ugodnejša odkupna cena kot pa je bila dosežena pri odkupu pri GG Bled. Različni porast celotnega prihodka med GG, ki je ugodnejši pri GG Kranj, pa gre poleg večjemu fizičnemu porastu skupne blagovne oddaje pripisati tudi doseženi povprečni ceni gozdnih sortimentov, ki je v GG Kranju, na primer, pri hlodovini za žago iglavcev, višja za okrog 6,4 %.

Tovarna celuloze in papirja Medvode je letos povečala fizični obseg proizvodnje za 6 % ter pri tem dosegla za 54 % večji celotni prihodek kot v enakem lanskem obdobju. Razliko gre pri tej članici SOZD poleg nadaljnemu izboljševanju proizvodnega asortimana pripisati v glavnem večji možnosti pri povečanju prodaj-

nih cen papirjev. Tako se je pri tej članici SOZD »GLG« po nekaj letih zgodilo prvič, da je celotni prihodek narasel močnejše od porabljenih sredstev in sicer tokrat za celih 21 indeksnih točk, kar je imelo za posledico izjemen porast dohodka.

Primerjava rasti celotnega prihodka SOZD »GLG« z rastjo celotnega prihodka gospodarstva Gorenjske kaže, da je bila ta rast v SOZD precej nižja, še posebej če ne upoštevamo v rasti TOZD Tovarne celuloze in papirja Medvode. Razlogi so poleg različne primerjalne osnove tudi v pogojih gospodarjenja obeh gospodarstev. Vendar pa kazalci uspešnosti gospodarjenja iz točke IV. te informacije kažejo, da je primerjava za povprečje SOZD »GLG« kljub temu še vedno ugodnejša.

II.) Porabljena sredstva

Porabljena sredstva so za povprečje SOZD porasla za 21 %, kar je dve indeksni točki počasneje od celotnega prihodka predvsem zaradi ugodnega indeksnega razmerja pri Tovarni celuloze in papirja Medvode. Tako ugodno razmerje je bilo doseženo kljub dejstvu, da letos porabljena sredstva v povečani meri bremenijo obračunana minimalna amortizacija v skladu z novimi in višjimi amortizacijskimi stopnjami. Poleg amortizacije, za razliko od porabljenih surovin in materiala, porabljena sredstva v povečani meri bremenijo stroški energije ter z njo povezano tudi prevozne storitve ter druge proizvodne storitve po obračunu kooperacijskih del pri montažnih delih v tujini Jelovice in LIO-Gradisa. Prevozni stroški in stroški energije so močno povečani tudi v gozdarstvu in Tovarni celuloze.

Zmernejša rast porabljenih surovin in materiala je dosežena predvsem zaradi zmernejše rasti cen, nižjega porasta fizičnega obsega proizvodnje ter povečanega deleža porabljenih surovin in materiala v zalogah nedokončane proizvodnje in gotovih proizvodov in kot taki ne bremenijo porabljenih sredstev obravnavanega obdobja. Ta ugotovitev posebej velja za LIP Bled ter Jelovico Škofja Loka.

III.) Doseženi dohodek ter njegova razporeditev

Zaradi težjih pogojev gospodarjenja v letošnjem letu se indeksi celotnega prihodka in dohodka kažejo na precej nižjem nivoju kot konec enakega obdobja lanskega leta, zlasti če v tej primerjavi izločimo vpliv izrednega porasta dohodka v Tovarni celuloze in papirja. Poleg tega pa na letošnjo rast dohodka vpliva tudi večja obračunana amortizacija, razen pri

Tovarni celuloze, kjer je rast dohodka za 7 indeksnih točk višja od rasti primerljivega dohodka. Za razliko od lesne industrije in gozdarstva, kjer je situacija obratna. V povprečju SOZD povečana amortizacija vseeno vpliva na nižjo rast dohodka za 5 indeksnih točk.

Članice SOZD v povprečju upoštevajo določila družbenega dogovora o razporejanju dohodka v letu 1982, ker po njegovih določilih lahko OZD, združene v SOZD, delitev dohodka in osebnih dohodkov usklajujejo tudi na nivoju SOZD. Tako določilo je, v skladu s tem dogovorom, sprejel tudi delavski svet SOZD »GLG« ob priložnosti sprejema letnega plana SOZD za leto 1982.

Za povprečje SOZD je bila v devetih mesecih letos v primerjavi z enakim obdobjem lani dosežena naslednja začasna delitev dohodka in čistega dohodka:

v 000 din

Elementi	Znesek		Znesek		Ind.
	I.—IX. 81	Str.	I.—IX. 82	Str.	
1. Doseženi (razp.) dohodek	2.198.892	100,0	2.845.080	100,0	129
— del za skupno porabo	134.397	6,1	193.899	6,8	144
— del za splošno porabo	15.528	0,7	27.663	1,0	178
— del za del. skupnost	169.387	7,7	221.265	7,8	131
— del za posp. amortizacijo	63.554	2,9	25.130	0,8	40
— del za obresti	125.155	5,7	169.746	6,0	136
				10,0	
— del za druge namene	146.914	6,7	182.100	6,4	124
— del za ostale obveznosti	111.034	5,0	149.452	5,3	135
2. Obveznosti iz dohodka skupaj	765.969	34,8	969.255	34,1	127
3. Čisti dohodek	1.432.903	65,2	1.875.824	65,9	131
— za OD	759.084	34,5	961.132	33,7	127
— za stanovanjske potrebe	43.678	2,0	58.542	2,1	134
— za druge potrebe SSP	56.846	2,6	66.531	2,3	117
— za poslovni sklad	518.313	23,6	719.960	38,4	139
— za rezervni sklad	51.452	2,3	67.294	2,4	131
— za druge sklade	3.529	0,2	2.368	0,1	67

Na tako ugodno delitev dohodka vpliva, kar je delno že omenjeno, izredno ugodno delitveno razmerje pri Tovarni celuloze in papirja. Ob izločitvi te članice SOZD pa vidimo, da so delitveni proporci v letošnjih devetih mesecih napram lanskim, bistveno poslabšani. Delež akumulacije lesne industrije in gozdarstva v celotni akumulaciji SOZD predstavlja letos 59 % napram 86 % v lanskem obdobju. Razlika odpade na celulozno in papirno industrijo. Zmanjšani delež gre predvsem na račun dela lesne industrije, kar je zaradi relativno slabših rezultatov letos vplivalo tako, da je dosežen za 14 % manjši obseg akumulacije v primerjavi z lanskim obdobjem za celotno lesno industrijo SOZD »GLG«.

IV.) Investicijska aktivnost članic SOZD »GLG« v obdobju I.—IX. 82

Po knjigovodskih podatkih o investicijskih vlaganjih med letom ugotavljamo, da so bila le-ta v obdobju januar — september t. l. za 114 % večja kot v enakem lanskem obdobju oziroma realizirana v višini 418 milijonov din. Za dosego gornjega obsega investicijskih vlaganj, ki pa so v večini primerov še v teku, je bilo iz-

Velika pregrada v Zadnji Trenti

Foto: I. S. — GG Bled

Zbiranje podatkov v gozdnem rezervatu

Foto: I. S. — GG Bled

koriščno le 16,5 % bančnih in drugih kreditov, ostalo so bila lastna in združena sredstva. Pogoji pridobivanja dodatnih virov iz bančnih sredstev so bili zaradi znanih restriktivnih ukrepov kreditnomonetarne politike izredno težki. Med temi ukrepi posebno izstopa omejitev globalnega plasmaja bank na 15,8 oziroma kasneje na 13,3 % ter predpis o obveznem doseganju predvidene ročne strukture plasmajev poslovnih bank.

Glavnina investicijskih vlaganj v SOZD »GLG« se je v letošnjem letu nanašala na dokončanje investicije v Preddvoru Jelovice Škofja Loka, rekonstrukcijo proizvodnih obratov LIP Bled ter izgradnje energetskega objekta, na nadaljevanje pri izgradnji mehaniziranega skladišča hlodo-

vine na Rečici GG Bled ter v izgradnjo gozdnih komunikacij.

V začetni fazi izgradnje je tudi hala za kompletiranje izdelkov TOZD Montažni objekti Jelovice Škofja Loka. V zaključni pripravljalni fazi pa sta trenutno najpomembnejši izvozno naravnani investiciji v SOZD »GLG« — rekonstrukcija masivnega pohištva v Železnikih in rekonstrukcija podobnega obrata v Trzinu, pri katerih bodo s finančnimi sredstvi sodelovale tudi nekatere druge članice SOZD.

V dosedanjem preteku srednjeročnega planskega obdobja 1981—1985 je bil pri članicah SOZD izvršen naslednji obseg investicijskih naložb:

obsega na novo prijavljenih investicij članic SOZD v letu 1982 (brez Tovarne celuloze), vidimo da srednjeročni plan zdaleč ne bo možno uresničiti. To kaže na vprašljivost realnega planiranja v fazi sprejemanja srednjeročnih planov, ko tudi sicer pogoji gospodarjenja niso bili znani za nekaj let vnaprej.

V.) Sredstva in viri

Struktura pomembnejših oblik obratnih sredstev konec obračunskega obdobja 1—IX. 82 kaže v primerjavi strukturo ob koncu obračunskega obdobja 1—IX 82 za povprečje SOZD GLG precejšnjo spremembo. Močno se je namreč povečal delež zalog, v okviru le-teh predvsem delež zalog blaga in nedo-

končane proizvodnje. Na drugi strani pa beležimo stagnacijo rasti ostalih, bolj likvidnih oblik obratnih sredstev, kar je posledica bistveno težjih pogojev gospodarjenja v letošnjem letu. Pogoji investiranja v osnovna sredstva, pretežno z lastnimi sredstvi, pa vplivajo na slabšanje tekoče likvidnosti. V lanskem letu so članice SOZD nelikvidnost zaradi izredno ugodnih tokov na področju izvoza v pretežni meri reševale s kratkoročnimi izvoznimi krediti. Letos pa so ti krediti v močnem upadanju, problemi pa se dodatno povečujejo zaradi povečanega obsega prejetih menic za 62 %, posebej pri lesni industriji za 75 %, kar kaže, da se poleg prodajnih, dodatno slabšajo še plačilni pogoji. Izrazito povečanje prejetih menic beleži LIP Bled, kjer se je delež prejetih menic v njegovem celotnem prihodku od lanskih 18 %, letos povečal na 72 %.

V letošnjih devetih mesecih so članice v povprečju SOZD »GLG« bistveno povečale stopnjo samofinanciranja, kar izhaja iz dejstva, da se je izredno močno povečal delež trajnih virov poslovnih sredstev. To dejstvo pa na stopnjo likvidnosti članic nima posebno ugodnega vpliva, saj se preko 80 % teh virov nanaša na financiranje osnovnih sredstev. Na drugi strani pa je le slaba petina obratnih sredstev financirana z dolgoročnimi viri.

Spričo vse težjih pogojev pridobivanja kreditov za obratna in osnovna sredstva, to je, za financiranje tekoče in razširjene reprodukcije, se likvidnostna situacija vse bolj zaostruje, kar se že močno odraža v plačilni sposobnosti članic. Iskanje notranjih rezerv tudi v okviru organizirane finančne funkcije na nivoju SOZD »GLG« bo najbrž prišlo do izraza bolj kot doslej. Interes sleherne članice za skupno reševanje omenjene problematike ne bi mogel biti več zanemarljiv.

Finančno-analitska služba SOZD »GLG«

v 000 din

	Izvršene investicije od 1. 1. 81 do 30. 9. 82	Plan investicij 1981—1985	% izvršitve
Alpes	52.172	527.060	10
LJO — Gradis	20.415	286.262	7
Jelovica	174.162	889.983	20
LIP	109.719	703.100	16
ZLIT	20.408	69.010	30
Lesna industrija	376.967	2.475.415	15
GG Bled	233.151	306.800	76
GG Kranj	102.426	318.280	32
Gozdarstvo	335.577	625.080	54
Celuloza	13.461	1.705.498	1
SOZD »GLG«	726.006	4.805.993	15

Gornji odstotki izvršitve planiranih investicij v dosedanjem obdobju tega srednjeročnega obdobja so realno nižji vsaj za četrto, saj so planirane investicije izražene v cenah iz leta 1980, izvršene pa v tekočih cenah.

Iz odstotka izvršitve srednjeročnega plana investicij ter iz absolutnega obsega izvršenih naložb v višini 726 milijonov din, kar predstavlja 11 % doseženega družbenega proizvoda članic SOZD v dosedanjem preteku srednjeročnega obdobja in

Gozdni rezervat Zapadnem v Zadnji Trenti

Foto: I. S. — GG Bled

CELOTNI PRIHODEK IN NJEGOVA DELITEV PRI ČLANICAH SOZD »GLG« V OBDOBJU I.—IX. 1982

V 000 din

		St. zap. po vk. urah	Celotni prihodek	Porabljena sredstva	Dohodek	Primerlj. (bruto) dohodek	OD	Akumu- lacija	Bruto sr. za repro- dukcijo
1. Alples	1981	903	850.343	580.559	269.784	295.824	114.475	47.913	73.953
	1982	911	1.101.317	735.122	366.194	413.949	155.778	63.990	111.745
	ind.	100,8	130	127	136	140	136	134	151
2. LJO — Gradis	1981	270	543.891	382.802	161.089	166.844	46.675	77.591	83.346
	1982	285	538.849	338.227	200.621	214.498	58.821	83.939	97.816
	ind.	105,5	99	88	125	129	126	108	117
3. Jelovica	1981	1.245	3.182.962	2.731.399	451.563	468.406	166.288	159.039	175.882
	1982	1.243	3.773.146	3.244.579	528.567	573.392	211.420	144.320	189.144
	ind.	99,8	118	119	117	122	127	91	108
4. LIP	1981	1.009	1.277.336	872.609	404.727	431.303	153.916	114.678	141.254
	1982	1.035	1.396.063	1.005.661	390.402	451.607	183.501	46.046	107.253
	ind.	102,5	109	115	96	105	119	40	76
5. ZLIT	1981	298	313.255	210.081	103.174	107.384	35.928	24.193	28.403
	1982	293	382.629	252.871	129.758	139.170	45.228	27.275	36.687
	ind.	98,3	122	120	126	130	126	113	129
Lesna industrija	1981	3.725	6.167.787	4.777.450	1.390.337	1.469.761	517.282	423.414	502.837
	1982	3.767	7.192.004	5.576.460	1.615.543	1.792.616	654.747	365.590	542.668
	ind.	101,1	117	117	116	122	127	86	108
6. GG Bled	1981	482	516.882	253.476	263.405	283.130	75.401	59.211	78.936
	1982	493	650.204	342.459	307.745	349.507	92.703	8.949	110.711
	IND.	102,2	126	135	117	123	123	116	140
7. GG Kranj	1981	498	513.147	284.790	228.356	239.480	85.041	46.175	57.299
	1982	511	690.755	404.226	286.529	312.693	105.875	47.195	73.359
	ind.	102,6	135	142	125	131	125	102	128
Gozdarstvo	1981	980	1.030.029	538.266	491.761	522.610	160.443	105.386	136.235
	1982	1.004	1.340.959	746.685	594.274	662.200	198.578	116.144	184.070
	ind.	102,4	130	138	121	127	124	110	135
8. Celuloza	1981	544	1.033.525	716.730	316.794	377.979	81.359	109.117	170.302
	1982	536	1.589.329	954.066	635.263	730.521	107.807	333.015	428.273
	ind.	98,5	154	133	200	193	133	305	251
SOZD »GLG«	1981	5.249	8.231.341	6.032.446	2.198.892	2.370.350	759.084	637.916	809.374
	1982	5.307	10.122.292	7.277.212	2.845.080	3.183.644	961.132	814.752	1.155.014
	ind.	101,1	123	121	129	134	127	127	142

PRIMERJALNI KAZALCI USPEŠNOSTI PROIZVODNIH TOZD LESNE INDUSTRIJE V OKVIRU SOZD »GLG«
ZA OBDOBJE I.—IX. 1982

v din

	St. zap. po vkalk. urah		Dohodek na delavca v din		Vrstni red po dosež. v l. 82	Akumulacija na delavca v din		Vrstni red po dosež. v l. 82	Povprečni me- seč. neto OD na delavca		Vrstni red po dosež. v l. 82
	1981	1982	1981	1982		1981	1982		1981	1982	
Gradis — TO LJO	270	285	596.625	703.936	1	287.374	294.522	1	14.700	16.713	2
Alples — TO Toplarna	17	18	429.647	586.166	2	7.588	78.111	8	11.993	16.685	3
ZLIT — TO Lesna predelava	77	74	391.012	550.513	3	145.285	203.864	2	8.632	11.282	17
ZLIT — TO Žaga	46	43	656.282	544.372	4	217.217	77.790	9	9.410	12.051	15
Jelovica — TO Montažni objekti	217	223	439.940	535.342	5	176.884	174.121	3	12.315	17.938	1
ZLIT — TO Pohištvo-tapetništvo	111	111	262.054	426.261	6	22.540	70.585	11	9.846	12.606	12
LIP — TO Rečica	309	312	473.831	420.262	7	169.925	61.637	12	11.460	14.069	5
Alples — TO Sestavljivo pohištvo	271	269	201.446	399.594	8	2.723	116.037	4	9.468	13.114	7
Jelovica — TO Prim. pred. Predvor	168	162	378.785	396.506	9	159.136	115.703	5	9.773	12.071	14
Jelovica — TO Jelobor	146	145	347.650	395.262	10	139.438	110.055	6	9.777	12.567	13
Alples — TO Predel. masiv. lesa	140	140	324.542	375.985	11	81.721	48.057	13	9.690	13.100	8
Jelovica — TO Okna-vrata	395	403	364.898	366.069	12	143.169	73.339	10	10.098	12.698	10
LIP — TO »Tomaž Godec« Boh. B.	458	477	378.927	360.505	13	103.609	42.251	14	11.064	13.436	6
Alples — TO Fono in grt. poh.	196	195	303.586	354.215	14	114.173	92.523	7	9.251	12.748	9
LIP — TO Podnart	74	73	367.283	351.520	15	86.932	33.520	15	10.229	12.686	11
LIP — TO Mojstrana	56	60	333.714	266.916	16	81.803	26.316	16	10.706	11.944	16
Alples — TO Kovinska predelava	45	54	398.288	259.796	17	143.177	1.018	17	12.034	15.144	4

Primerjalni kazalci uspešnosti trgovinskih in gostinskih TOZD v okviru SOZD »GLG« za obdobje I.—IX. 1982.

Jelovica — TO Maloprodaja	111	112	407.198	667.553	1	101.513	283.223	1	10.642	13.439	5
LIP — TO Trgovina	23	24	516.608	659.416	2	95.869	109.791	3	12.685	16.500	1
Alples — TO Promet blaga	141	140	457.127	606.364	3	36.574	38.250	5	11.185	15.103	2
Jelovica — TO Trgovina	66	64	367.803	512.937	4	86.984	148.625	2	11.786	14.878	3
Alples — TO Gostinstvo	13	16	345.538	375.812	5	125.076	75.625	4	10.820	14.277	4

**PRIMERJALNI KAZALCI USPEŠNOSTI GOZDARSKIH TOZD IN TOK V OKVIRU SOZD »GLG«
ZA OBDOBJE I.—IX. 1982**

v din

	St. zaposl. po vkalk. urah		Dohodek na delavca v din		Vrstni red po dosež.	Akumulacija na delavca v din		Vrstni red po dosež.	Povprečni me- seč. neto OD na delavca		Vrstni red po dosež.
	1981	1982	1981	1982	v l. 82	1981	1982	v l. 82	1981	1982	v l. 82
GG Kranj — TOK Škofja Loka	42	42	776.976	1.086.738	1	139.261	215.166	2	12.386	17.862	2
GG Bled — TO Bohinj	85	82	868.705	1.016.829	2	215.588	252.731	1	13.441	16.890	4
GG Kranj — TOK Preddvor	31	34	763.451	872.764	3	141.903	77.470	12	13.243	17.333	3
GG Kranj — TOK Tržič	12	12	636.250	847.500	4	63.750	82.916	10	13.024	18.185	1
GG Bled — TOK Bled	60	63	614.350	730.698	5	100.183	92.857	9	13.368	16.516	8
GG Bled — TO Pokljuka	92	96	782.782	711.979	6	201.336	155.104	5	13.321	16.807	5
GG Kranj — TO Preddvor	80	79	489.562	580.354	7	131.100	125.392	8	12.505	16.731	6
GG Kranj — TO Škofja Loka	71	74	463.154	569.689	8	122.577	147.770	6	12.029	16.319	9
GG Kranj — TO Tržič	85	88	463.729	562.875	9	116.400	128.647	7	12.116	16.614	7
GG Bled — TO Gozdno avtoprevoz.	58	63	351.586	501.650	10	86.637	169.380	3	12.637	15.511	11
GG Bled — TO Jesenice	57	60	483.403	498.283	11	143.385	80.200	11	12.276	14.894	12
GG Bled — TO Gozdno gradbeništvo	75	73	276.000	458.123	12	41.573	164.383	4	12.188	14.764	13
GG Kranj — TO GGTM	110	114	330.163	358.289	13	50.709	20.780	13	12.236	16.269	10

**PRIMERJAVA USPEŠNOSTI GOSPODARJENJA LESNE INDUSTRIJE SOZD »GLG« S CELOTNO LESNO INDUSTRIJO SRS
(ZDRUŽENJE LES) IN INDUSTRIJO GORENJSKE ZA OBDOBJE I.—IX. 82 NA OSNOVI**

a) indeksov rasti (I.—IX. 81 = 100)

b) kazalcev uspešnosti gospodarjenja (Združenje LES = 100)

Ad a)

	Združenje LES ^o	Lesna indu- strija SOZD »GLG«	Industrij. gospod. Gorenjske
Celotni prihodek	120	117	132
Porabljena sredstva	126	117	135
Dohodek	115	116	120
Bruto dohodek	121	122	127
Čisti dohodek	110	114	115
Osební dohodki	124	127	128
Akumulacija	81	86	94
Bruto sred. za reprod.	112	108	123
Izvoz	122	72	118
Število zaposlenih	100,3	101,1	100,5

Ad b)

(Združenje LES = 100)

	Dohodek delavca din	Akumulac. na delavca v din	Povpreč. neto OD mesečno	Delež izvoza v realiz. v %	Izvoz v primer. z bruto doh. v %
Združenje LES ^o	333.939	50.698	12.320	22,7	52
Lesna ind. »GLG«	128	191	114	16,9	42
Alpes Železniki	115	132	107	14,6	32
LIO — Gradis Šk. Loka	211	581	136	18,5	47
Jelovica Šk. Loka	127	229	113	12,5	33
LIP Bled	113	88	114	23,9	60
ZLIT Tržič	133	184	104	16,6	35

^o Združenje LES brez trgovinskih DO Lesnina in Slovenijales.

Primerjajmo, ugotovljajmo ...

V kakšnih pogojih dela kvalificirani delavec v pohištveni industriji Zahodne Evrope

Delovni čas: v največjem številu držav je tedenska delovna obveznost 40 ur, razen Portugalske s 45 urami, Anglije z 39 urami, Belgije z 38 urami in Finske s 36 urami (izmensko delo), delavci v režiji delajo 40 ur tedensko.

Letni dopusti: Plačani letni dopusti niso veliki. V Švici delavec pridobi pravico do 15 delovnih dni plačanega dopusta po enem letu dela. Ta dolžina dopusta se ne poveča vse dokler delavec ne doseže 12 let delovne dobe, po 12 letih pa si pridobi pravico do 20 delovnih dni letnega dopusta. Po 20 delovnih dni dopusta imajo tudi delavci v Belgiji, Italiji, Norveški in Angliji, na Nizozemskem 22 dni, na Finskem pa 24 dni. V delovne dni se ne šteje sobota. Najdaljši letni dopust imajo delavci na Danskem — 26 in v Švedski — 30 delovnih dni, s tem, da Švedi štejejo v dopust tudi sobote.

Nadurno delo: V ZRN Nemčiji, na Nizozemskem in v Švici se nadurno delo plača 25 % več kot delo v rednem delovnem času, v Italiji 28 % več, na Švedskem pa 75 % več.

V Belgiji in Luksemburgu se prvi dve uri preko polnega delovnega časa plačata 25 % več, tretja in naslednje ure pa 50 % več, delo ob sobotah in praznikih pa 100 % več kot za redno delo. Na Danskem sta prav tako prvi dve uri plačani 50 % več, naslednje ure pa 100 % več. V Angliji sta prvi dve uri nadurnega dela plačani 33 % več, naslednji dve uri 66 % več, vse nadaljnje ure pa 100 % več, kar velja tudi za delo ob nedeljah in praznikih. Na Norveškem sta prvi dve uri nadurnega dela plačani 40 % več, vse naslednje pa 50 %, od 19. ure zvečer. Delo po tej uri se plača kot nočno delo, t.j. 100 % več od rednega dela.

Mesečni zaslužki: Kvalificirani delavec v pohištveni industriji Zahodne Evrope je v glavnem plačan na uro dela. Obstojijo tudi določene stimulacije vezane za količino in kakovost proizvodnega pohištva, izostajanje z dela in dolžino delovne dobe pri isti firmi, uspeh firme ipd. Poznani so podatki za najnižjo plačo za preteklo leto ter za povprečno plačo na uro. Po preračunu iz valut posameznih držav in vrednosti povprečne vred-

nosti plačane ure in številom ur v mesecu, dobimo povprečni mesečni zaslužek v dinarjih, brez dodatnih stimulacij.

Ti zaslužki so se gibali v letu 1981 od 30.000 din v Franciji do 74.000 din v Švici. V Italiji je bil povprečni mesečni zaslužek kvalificiranega delavca v pohištveni industriji 36.800 din, na Finskem 46.000 din, na Švedskem 5.400 din, na Nizozemskem 53.200 din, v Belgiji 53.700 din, v Angliji 54.900 din, na Norveškem 58.000 din na Danskem 67.700 din. V ZR Nemčiji se povprečni mesečni zaslužek giblje od 48.800 din do 71.000 din.

Ti podatki, brez podatkov o življenjskih stroških v teh državah ne povedo veliko, pa vendar kažejo na to, da so prejemki kvalificiranih delavcev industrije pohištva v Zahodni Evropi večji za trikrat in več kot v Jugoslaviji. Ne analiziramo vzrokov, vendar poznamo odnos proizvodnih in neproizvodnih delavcev v industriji pohištva v Jugoslaviji; en neproizvodni delavec pride na preko 4 proizvodnih delavcev — v Švici, Švedski in Angliji na preko 5 na Finskem, na 7 v Belgiji, na preko 12 na Danskem itd.

Povprečna velikost tovarn pohištva v Zahodni Evropi in pri nas: (po zasebnih delavnicah)

Jugoslavija — preko 200 zaposlenih v tovarnah pohištva;
ZR Nemčija — 100 zaposlenih
Francija 59
Anglija — 54
Švica — 43
Švedska, Portugalska — 39
Norveška — 37
Nizozemska — 35
Finska — 33
Belgija — 30
Danska — 27
Italija — 21

Vrednosti proizvodnje po zaposlenem delavcu v industriji pohištva: (izraženo v funtih)

Švica 33.000, Belgija 32.000, Švedska 31.850, Danska 29.100, Norveška 27.900, Italija 26.500, Nizozemska 25.750, ZR Nemčija 25.300, Finska 22.700, Anglija 20.600, Francija 18.400,

Jugoslavija 7.833, kar je 3,4 krat manj kot povprečje 11 zahodnoevropskih držav, ki znaša 26.700 funtov po zaposlenemu delavcu.

(povzeto po Drvarskem glasniku, november 1982, članek Nameštaj Zahodne Evrope i Jugoslavije)

Delovanje gozdarske hranilno kreditne službe na področju Gozdnega gospodarstva Kranj

Hranilno kreditna služba pri Gozdnem gospodarstvu Kranj posluje od 1. maja 1971. Ustanovljena je bila na zahtevo zbora kmetov in predhodnega predloga strokovnih služb Gozdnega gospodarstva Kranj. Namen ustanovitve je bil v čim bolj učinkovitem zbiranju hranilnih vlog združenih kmetov in drugih občanov v področja Gozdnega gospodarstva Kranj, na osnovi tega pa v kreditiranju investicij v zasebnem kmetijstvu, kakor tudi delavcev in ustanoviteljev hranilno kreditne službe. Ker se je hranilno kreditna služba vseskozi zavzemala za kar najboljše uresničevanje teh načel, je razumljiv velik porast hranilnih vlog, kar dokazuje veliko zaupanje varčevalcev, ki so povečini kmetje.

Število hranilnih knjižic, tako kmetov kot delavcev, se je iz leta v leto večalo, le v letu 1979 se je znižalo. Vzrok temu so določene vrste kreditov, za pridobitev katerih so morali kreditorejmalci odpirati nove hranilne knjižice z vezano vlogo, ki se po preteku dobe vezave stornirajo. Stanje hranilnih vlog kljub temu narašča in spodbija navidezno tezo o zmanjšanju zaupanja vlagateljev, dobljeno na podlagi števila vlagateljev. Od ustanovitve pa do konca lanskega leta se je stanje hranilnih vlog povečalo skoraj za 43-krat, stanje hranilnih vlog pri vseh slovenskih hranilno kreditnih službah (konec leta 1981 jih je bilo 62) pa se je v istem obdobju povečalo za 41-krat. Mnogo povečanja gre sicer na račun višjih cen (inflacija), realno pa so porasle hranilne voge s tem, da se danes pretežno ves odkup gozdnih sortimentov plačuje preko hranilnih knjižic. Od tako zbranih denarnih sredstev nameni Gozdarska hranilna kreditna služba:

- 5 % za likvidnostno rezervo pri Ljubljanski banki,
- 5 % za likvidnostno rezervo pri Zvezi hranilno kreditnih služb Slovenije,
- 30 % za kreditiranje ustanoviteljev službe,
- 60 % za kreditiranje investicij združenih kmetov lastnikov gozdov.

Pri kreditiranju investicij v zasebno kmetijstvo nosijo združeni kmetje pretežni del investicijskega bremena, ostali del pa si v skladu z dogovorjenimi razmerji porazdele člani Konzorcija za zagotovitev sredstev za proizvodnjo in preskrbo s hrano za potrebe Slovenije. Poprečna 5-letna struktura virov sredstev za izvedbo investicij je bila naslednja:

- 45 % lastna udeležba kmetov
- 38 % kredit Ljubljanske banke
- 15 % kredit Gozdarske hranilno kreditne službe

— 2 % kredit Kmetijske živinorejske razvojne skupnosti.

Pri tem velja poudariti, da je Ljubljanska banka — Temeljna banka Gorenjske Kranj vse od leta 1971 do danes sodelovala pri vseh projektih za združene kmete in vedno odobrila zaprosene zneske kreditov z diferenciranimi pogoji glede na lego kmetij v prostoru. V pretečenem 11-letnem obdobju je Gozdarska hranilno kreditna služba s krediti sodelovala predvsem pri investicijah v kmetijsko mehanizacijo in manj pri gradnjah kmetijskih objektov, kar bi bilo pričakovati zaradi splošnih usmeritev in naravnih danosti. Struktura investicij po namenih investicij je bila naslednja:

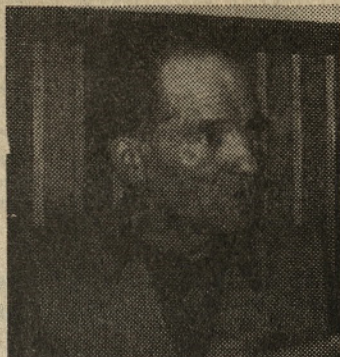
- 56 % nakup kmetijskih strojev
- 35 % gradnja kmetijskih objektov
- 7 % gradnja objektov za kmečki turizem
- 1 % nakup plemenske živine
- 1 % ostali nameni

Osnovna naloga hranilno kreditnih služb, kot je bilo poudarjeno na proslavi 100-letnice združnega hranilništva na Slovenskem, ki jo je v novembru 1982 organizirala Gozdarska hranilno kreditna služba, je v zbiranju prostih denarnih sredstev (predvsem kmetov) in njihovo usmerjanje v kreditiranje brez dolgotrajnih in zapletenih postopkov, ki so v praksi pogosti pri najemanju kreditov, ki pa so za kmete nesprijemljivi. Poudarjeno je bilo, da je v zaostrenih pogojih gospodarjenja in pomanjkanju denarja, nujno potrebna dobra organizirana služba. Kljub temu, da je Gozdarska hranilno kreditna služba doslej že veliko napravila za razvoj kmetijstva, se bo v prihodnje še bolj prizadevala, da bo izrabila vse možnosti, ki se ji odpirajo pri zbiranju sredstev, da bo lahko zadostila naraščajočim potrebam po vlaganju sredstev.

Po proslavi so najzaslužnejšim za razvoj Gozdarske hranilno kreditne službe podelili plakete in priznanja. Eden od nagrajencev, kmet FRANC LOGONDER iz Žabnice, je za Glasilo povedal naslednje:

Kdaj in zakaj ste se odločili za varčevanje pri Gozdarsko-hranilno kreditni službi?

Varčevati sem začel že naslednji mesec po ustanovitvi službe v juniju 1971. Kmetje lastniki gozdov smo v službi videli veliko ugodnosti, zato se za pristop ni bilo težko odločiti, čeprav je bilo pri mnogih pristopno nezaupanje, kot je običaj pri večini novosti. Največjo prednost smo lastniki gozdov videli v takojšnji vknjižbi

zneska za oddani les na hranilno knjižico, saj so bili primeri, da smo na pošto nakazilo čakali tudi do 4 mesece po oddaji lesa. Ugodnosti pa smo videli tudi v možnosti najemanja ugodnih kreditov za nakup kmetijskih strojev, gradnjo objektov, objektov za kmečki turizem...

Kako gledate na sodelovanje področnih kmetijskih združenj, predvsem pospeševalnih služb, in Gozdarske hranilno kreditne službe?

Menim, da je sodelovanje zgledno, saj služba odobrava kredite na osnovi investicijskih programov, ki jih pripravijo pospeševalne službe kmetijskih združenj, čeprav nekatere kmete moti deljeno zbiranje prihrankov pri hranilno kreditnih službah gozdarstva in kmetijstva. Vendar glede na to, da Gozdarska hranilno kreditna služba sodeluje pri naložbah v kmetijstvo, ta deljenost ni

tako izrazita. Kaj pa naraščajoče višine obrestnih mer za kredite v zadnjih dveh letih?

Zadnji dve leti so obrestne mere res nekoliko poskočile, vendar še ne za toliko, da bi se obseg kreditiranja zmanjšal. Prejšnja leta so bile višine obrestnih mer, kakor tudi roki za odplačilo kreditov, res izredno ugodni. Kmete nas veliko bolj moti »nedokončnost« višine obrestnih mer, saj je skladno z določili Ljubljanske banke v zadnjih dveh letih višina obrestnih mer v odvisnosti od splošnih pogojev gospodarjenja. Tako kmetu ob podpisu kreditne pogodbe ni znana obrestna mera za celotno obdobje vračila. To pa je nedopustno.

Ali bi se dalo Gozdarske hranilno kreditne službe še izboljšati in približati kmetijskemu proizvajalcu?

Ne glede na to, da je Gozdarska hranilno kreditna služba odigrala izredno pomembno vlogo pri razvoju kmetijstva na področju kranjske, škofjeloške in tržiške občine, saj brez njene udeležbe pri kreditih takega razvoja sigurno ne bi bilo, pa bi bilo potrebno razširiti namene kreditiranja tudi na stanovanjsko gradnjo. Če bi kreditirali tudi v te namene, bi pri marsikaterem kmetu poleg novega ali preurejenega hleva ne stala stara stanovanjska hiša.

JERNEJ JEGLIČ

Alplesov izvoz v letu 1983

V letu 1983 smo si v DO Alples postavili na področju izvoza cilje oz. usmeritev v tem smislu, da bo nominalna rast dolarskega izvoza 20 % od letošnjih realiziranih vrednosti in da bo vzpostavljeno čim ugodnejše razmerje vsakega pohišvenega TOZD med izvozom ter uvozom. Vsak TOZD naj poleg obstoječih izvoznih programov vzame v proizvodnjo vsaj še dva artikla oz. programa za izvoz. Stalno je tudi potrebno razvijati nove izvozne programe za primer recesij, drugih težav pri plasmaju ter nepredvidljivih ovir.

TOZD fonsko in garniturno pohištvo mora v letu 1983 izoblikovati svoj proizvodni izvozni program z ozirom na rekonstrukcijo TOZD novo opremo ter obvezo 50 odstot-

nega izvoza vrednosti proizvodnje na tuje trge.

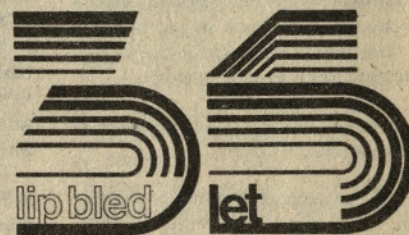
Obdržati in utrditi moramo položaj Alples na tržišču ZDA — Zaradi ne-možnosti Slovenijalesovega SK, da pokrije vse Alplesove izvozne potencialne se išče možnost izvoza za direktne kupce. Na področju izvoza pohištva v Arabske države, posebno Libijo ter Irak, je treba realizirati čim več izvoza s tem, da ta del izvoza ni v celoti vključen v plan. V primeri uspešnega poslovanja predstavlja to nadplanski izvoz. Naša zadnja, a pomembna naloga je tudi povečanje izvoza na evropski trg in s tem povezana možnost prehoda na novo surovino — bor.

Ljubo Osovnikar

TO Tomaž Godec Boh. Bistrica

35 let LIP lesne industrije Bled

LIP, lesna industrija Bled v letošnjem letu praznuje 35-letnico obstoja. V teh letih, ki so bila pestra in dinamična, se je razvila v eno vodilnih industrij v občini Radovljica.

Za prehojenih 35 let so delavci LIP vložili mnogo skupnih naporov, da so dosegli zastavljene cilje. Leta po vojni so zahtevala vztrajne in pridne roke. Začelo se je obnavljanje. Iz porušenih in požganih žag so se ustanavljali novi žagarski obrati in lesni odseki pri zadrugah.

V letu 1948 sta se v skladu z razvojem ustanovili dve podjetji: Gozdno gospodarstvo Bled in Lesnoindustrijsko podjetje Bled. V prvih povojnih letih so les izvažali kot surovino v evropske in sredozemske države. Potreba po lesu je bila doma kakor po svetu velika. Za povečan obseg dela je bilo potrebno zgraditi vse objekte in hkrati poskrbeti za življenjske potrebe delavcev. Zgraditi so morali ceste, žičnice in močne vzdrževalne enote. Da je stekla proizvodnja v obratih, so nabavili nove stroje, polnojarmeniki so bili zastareli. Tudi druga splošna opremljenost je bila slaba.

Po letu 1948 je razvojno in načrtno delo teklo v gradbenem odseku, transportnih službah, v vzdrževanju, preskrbi in ekonomiji. Tedanje razmere so terjale hitrih rešitev. Lesni obrati so se hitro razvijali. Predelava žaganega lesa se je usmerila v izdelavo zabojev in ladijskega poda. Že tedaj so delavci načrtovali za

izvoz več finalnih izdelkov kot pa surovin.

Z začetki delavskega samoupravljanja se je v LIP razmahnila tudi proizvodnja v smeri finalne predelave. V teh letih se je v Bohinjski Bistrici začela proizvodnja lesne volne, v Soteski pa lesna moka. V letu 1958 so stekli prvi poskusi pri izdelovanju opažne vezane plošče v obratu Gorje (sedanji TO Rečica) in Bohinjski Bistrici. Že tedaj je bilo po tem izdelku (povpraševanje na trgu, vendar je bila razvojna pot tega izdelka dolga zaradi izgradnje proizvodne hale, strojne opreme in zahtevnosti kvalitete).

V letu 1962 se je Lesnoindustrijskemu podjetju priključila Jelka iz Radovljice; prav tako sta se priključili tudi Tovarna drobne lesne embalaže Vintgar in lesni obrat Mojstrana z mizarsko delavnico pri KZ Mojstrana. Tako sta se po sklepu DS podjetja finalna predelava in osnoven razvoj usmerjala na obrata Bled in Bohinj, prostorsko ločena sta bila Podnart in Mojstrana.

Od leta 1970 dalje so sledile pomembne izgradnje po temeljnih organizacijah. 1974. leta je začelo v TO Tomaž Godec v Boh. Bistrici obratovati moderno mehanizirano skladišče. V Mojstrani so opustili proizvodnjo opreme za avtomatska kegljišča, preusmerili so se v proizvodnjo vhodnih in garažnih vrat.

Septembra 1971. leta je LIP Bled ponudil na trg nov izdelek — ispan židake, ki je še danes pomem-

ben izdelek za gradbeništvo. V 1972. letu je začela poslovati lastna trgovina na Rečici, v Zagrebu je bila osnovana poslovalnica v letu 1975, v Murski Soboti pa 1977. leta. Povečali so skrb za prodajne možnosti, razvoj je tekkel v pravo smer. V zadnjih šestih letih so razvijali predvsem tehnologijo, spreminjali izdelke in dopolnjevali strojno opremo. K celotnemu razvoju lesnoindustrijske dejavnosti je veliko prispeval izvoz opažnih plošč, vrat in žaganega lesa. Po letu 1974 so začeli uspešno izvažati vhodna vrata, pohištvo in druge izdelke. Blago izvažajo v številne države, ne samo evropske, tudi na Bližnji vzhod in ZDA.

V zadnjem času je stekla proizvodnja regalov v TO Podnart, v Mojstrani TIP-TAP stolice za izvoz na tuja tržišča, na Rečici stilna in zvočno izolacijska vrata, prav v letošnjem letu pa je bilo skupno z Gozdnim gospodarstvom Bled dograjeno novo mehanizirano lesno skladišče na Rečici. V tem letu je TO Rečica dobila tudi novo linijo za proizvodnjo podbojev, v TO Tomaž Godec gradijo novo kotlovnico za kurjenje z lubjem, ki nastaja pri lupilnih strojih v TO Tomaž Godec in TO Rečica. V TO Mojstrana poteka večja rekonstrukcija celotnega obrata, ki bo zaključena v prihodnjem letu.

Hkrati s porastom proizvodnje se je razvijalo tudi samoupravljanje delavcev, izboljšali so varstvo pri delu. Zelo ugodno rešujejo stanovanjske

probleme delavcev, saj upravljajo z okoli 160 stanovanji. Pomagajo delavcem s krediti za gradnjo in adaptacijo, skrbijo za delavčev odmor in počitek. V zadnjih štirih letih so na LIPu kupili 10 počitniških prikolic. Postavili so jih na našo jadransko obalo, kjer imajo tudi v Seči počitniški dom s 64 posteljami.

V vseh temeljnih organizacijah je organizirana družbena prehrana, v dveh so na razpolago delavcem še kosila.

V današnjem času stabilizacije in varčevanja na vseh področjih se Lipovi delavci dobro zavedajo, da bodo z odgovornim in vestnim delom prispevali voj delež k utrditvi gospodarskega položaja. Kljub težavam pri oskrbi z reprodukcijskimi materiali, visoki rasti cen in energije so z ustreznim programsko politiko, povečanjem produktivnosti dosegli zadovoljivo ekonomičnost poslovanja. Njihovi samoupravni organi pa skrbijo za boljše življenje delavcev, za organizacijo dela, izobraževanje in tudi za sredstva za osebno in skupno porabo.

V letu 1982 so kljub zaostrenim pogojem gospodarjenja lahko kar zadovoljni, saj solidno poslujejo in izdelki so kvalitetni. V 35 let skupnega ustvarjanja delovne organizacije LIP Bled so vložili vse sile že takoj po vojni, po njihovem vzoru gradijo dalje mladi po samoupravni socialistični poti.

JANA BERAUS

Poslovanje delovne organizacije ZLIT Tržič v letu 1982

Delovna organizacija ZLIT Tržič kot celota je začela poslovno leto 1982 na podlagi sprejetih planskih dokumentov za tekoče leto in predvidevanj, ki so bila nakazana v resolucijah za leto 1982. Globalna gospodarska politika je nakazovala zaostrene pogoje gospodarjenja in težnjo, da gospodarstvo doseže čim boljše izvozne rezultate.

TOZD Žaga, Pohištvo-tapetništvo, Lesna predelava in DSSS, ki sestavljajo Delovno organizacijo ZLIT Tržič so vsaka na svojem področju vlagala napore za doseganje prejetih obveznosti.

TOZD ŽAGA

TOZD Žaga je začela poslovno leto 1982 na podlagi planskih obveznosti. Določeni problemi, ki so se pojavljali v letu 1981 so se nadaljevali tudi naprej. Tu gre za znana dejstva (nedoseganje planskega števila zaposlenih, visoka stopnja fluktuacije delovne sile, neopravičeni izostanki, bolniški stalež, kvalifikacijska struktura). Sicer se je delalo na tem, da se nakazani problemi razrešijo, kar pa v celoti ni uspelo.

Poleg navedenega je imel TOZD Žaga še proizvodne težave. Namreč v začetku meseca februarja 1982 je prišlo do strojeloma v žagalnici in tako polnojarjenik ni obratoval od 12. 2.—17. 5. 1982. To je povzročilo resne motnje pri izpolnjevanju planskih obveznosti delavcev TOZD. Vsa proizvodnja je bila preusmerjena na brenito in uvedeno večizmensko delo (proste sobote, nedelje, prazniki) tj. tri do štiri izmene. Izpad polnojarjenika je med drugim pripomogel k slabšim rezultatom poslovanja.

Rezultati poslovanja za obdobje januar—marec 1982 kažejo naslednje: Celotni dohodek odnosno prihodek je bil dosežen z 91,69 % napram istem obdobju 1981, zaradi več porabljenih sredstev (dražja hlodovina, višja amortizacija), pa je bilo dohodka le 66,18 % napram istem obdobju 1981. Povečali so se prispevki in davki, kar je vplivalo na še manjši čisti dohodek, ostanka dohodka tj. čistega dohodka je bilo le 3 % napram istem obdobju 1981. Konec tromesečja je bilo zaposlenih 43 delavcev, dva sta pa bila v bolniškem staležu nad 30 dni.

Rezultati poslovanja za obdobje januar—junij 1982 so bili slabši od rezultatov prvega kvartala. Celotni prihodek je bil dosežen v višini 95,52 % lanske višine. Zaradi več porabljenih sredstev (dražja hlodovina, višja amortizacija itd.) je bilo dohodka le dobra polovica lanskega. Zaradi izredno nizkega dohodka in s tem čistega dohodka v odnosu na lansko obdobje TOZD ni pokrival v celoti osebnih dohodkov

obračunanih za to obdobje, zato je bil v tem času v izgubi.

Rezultati poslovanja za obdobje januar—september 1982 se bistveno niso izboljšali v odnosu na isto obdobje 1981, so pa boljši v odnosu na prvo polletje 1982. Celotni prihodek je bil večji za 9,15 % napram lanskega leta. Zaradi nadaljnega povečanja porabljenih sredstev je bil dohodek dosežen v višini 77,54 % lanskega leta. Zaradi večjih obveznosti iz dohodka je bil temu primerno tudi manjši čisti dohodek.

V zadnjem času se fluktuacija delovne sile končno umirja. Zaradi neenih disciplinskih prekrškov, ki jih v žagi ni bilo malo, so sledile kazni-izključitev iz TOZD Žaga. To je delno pripomoglo k boljši delovni disciplini.

TOZD LESNA PREDELAVA

TOZD Lesna predelava je podobno kot TOZD Žaga začel poslovno leto 1982 na podlagi sprejetih planskih obveznosti. Proizvodni program se v bistvu ni menjal. Oskrba s surovino je bila na zadovoljivi višini medtem, ko so se pojavljali problemi z oskrbo ostalega spremljajočega materiala.

V letu 1982 ni bila izrazita fluktuacija delovne sile. Nekaj delavcev je odšlo za stalno domov v druge republike, nekaj pa na odsluženje vojnega roka. Sicer se je skušalo dobiti takoj nove delavce, toda v celoti ni bilo uspeha. Namreč povpraševanje po delu sicer narašča s strani začasno prijavljenih na Zavodu za zaposlovanje, toda kvaliteta določenih ni sprejemljiva za tovrstno proizvodnjo. Rezultati poslovanja za obdobje januar—marec 1982 so bili zadovoljivi. Celotni prihodek je porastel napram preteklem letu za 43,06 %, dohodek pa za 46,20 %. Zaradi močno povečanih obveznosti iz dohodka, se je čisti dohodek zmanjšal za 35,51 %.

Ob koncu tromesečja je bilo zaposlenih povprečno 77 delavcev. Na podlagi delovnih ur pa je bilo zaposlenih 74, oziroma 73, če ne upoštevamo nadur. Razlika nastopa zaradi boleznin in izostankov.

V razdobju januar—junij 1982 je razvidno, da je celotni prihodek v primerjavi z lanskim večji za 35,74 %, dohodek pa 48,38 %. Močno so se povečale obveznosti iz dohodka, kar pomeni zmanjšanje čistega dohodka za 6 indeksnih točk.

V razdobju januar—september 1982 je razvidno, da je celotni prihodek v primerjavi z lanskim večji za 28,34 %, dohodek pa 35,31 %. Močno so se povečale obveznosti iz dohodka, kar vpliva na zmanjšanje čistega dohodka za 7 indeksnih točk.

TOZD POHIŠTVO — TAPETNIŠTVO

TOZD sestavljata enota Pohištvo in enota Tapetništvo. Medtem, ko prva izdeluje izdelke v glavnem za izvoz, druga izdeluje izdelke za domače tržišče. Problemi, ki so se pojavljali v obeh enotah v letu 1981 so prisotni tudi v tem poslovnem letu. Po eni strani naj bi vložili vse sile za čimvečji izvozni uspeh, po drugi strani pa se pojavljajo težave, ki ovirajo izpolnjevanje prejetih zadolžitve. Kljub prilagajanju na domače surovine so še elementi, ki se morajo uvoziti za dokončanje gotovih izdelkov. Tu pa prihaja do določenih zastojev v obliki nepravočasnih dobav in nepotrebnih zastojev v proizvodnji.

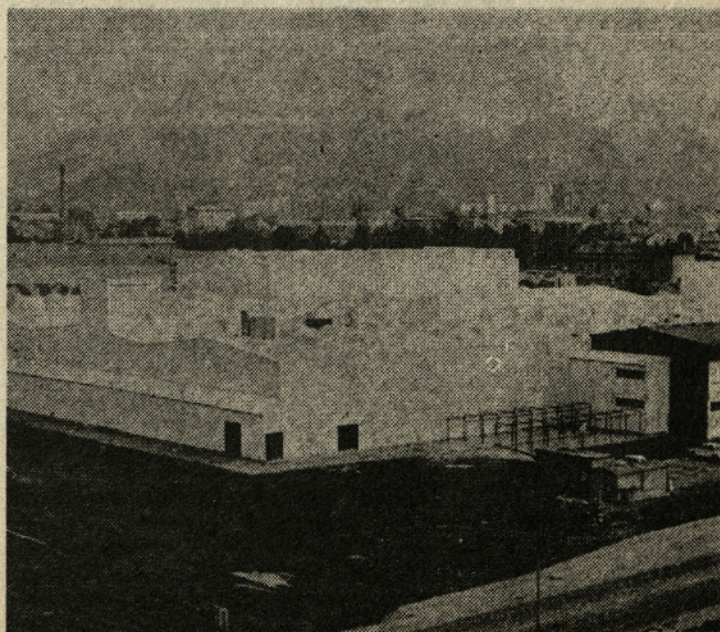
V razdobju januar—marec 1982 je bil celotni prihodek večji za 31,07 % v primerjavi s preteklim letom, če pa upoštevamo izpad lanske realizacije izvoza, pa je večji le za 2,60 %. Močno so se povečala porabljenega sredstva (dražji materiali, povečana minimalna amortizacija), kar vpliva na zmanjšanje dohodka, saj je večji le še za 21,81 % v odnosu na lanskega leta. Močno so se povečali prispevki in davki, kar vpliva na zmanjšanje čistega dohodka in ostanka za sklade. Koncem tromesečja je bilo zaposlenih 118 delavcev, na podlagi vkalkuliranih ur pa jih je bilo 112. Razlika šestih delavcev je zaradi boleznin nad 30 dni.

V razdobju januar—junij 1982 je bil celotni prihodek večji v primerjavi z lanskim za 29,51 %, če pa upoštevamo izpad lanske realizacije izvoza, pa je večji le za 14,28 %. Porabljenega sredstva se niso povečala v istem razmerju, kar vpliva na večji

dohodek, čisti dohodek in ostanek za sklade. V tem obdobju ni bistvene fluktuacije zaposlenih. Odšli so določeni delavci v pokoj, a določeni v JLA. Nekaj je prišlo novih delavcev, seveda pa plan zaposlenih ni bil izpolnjen. Razlogi so v tem, da še vedno primanjkuje kvalitetnih delavcev. V razdobju januar—september 1982 je bil celotni prihodek večji napram lanskemu za 25,82 %, če pa upoštevamo izpad lanske realizacije izvoza, pa je večji le za 15,08 %. Porabljenega sredstva se niso povečala v istem razmerju, kar vpliva na večji dohodek, čisto dohodek in ostanek dohodka. Pri delovni sili ni bilo bistvenih sprememb v odnosu na preteklo obdobje razen nepredvidenih invalidskih upokojitev delavcev. V zadnjem času se pospešeno dela na pridobitvi novih delavcev raznih profilov. Ponudba je sicer obsežna, žal pa ni prisotna kvaliteta. Oskrba s surovinami in repromateriali je zadovoljiva pri nekaterih vrstah (vijaki, lepila, lepilni trakovi, določene vrste okovja). Posebno poglavje pa je kvaliteta osnovnega (les, furnir, vezane plošče, iverke), kot pomožnega materiala (trak, vijaki, laki, okovje). Ugotavlja se, da proizvajalci kvalitetnejši material izvozijo, ostanek pa ponudijo domačemu trgu. Iz takega materiala je zelo težko izdelati kvalitetne izdelke.

Nakazano gradivo obravnava obdobje devetih mesecev leta 1982. Temeljne organizacije kot tudi DSSS se trudijo, da bi poslovno leto 1982 uspešno zaključili. Tudi v zadnjem četrtletju poslovnega leta nastopajo že navedene ali sorodne težave pri izpolnitvi planskih zadolžitve.

JOCIF

Ob tednu Aera — Nova grafika v Celju

Kljub težavam uspešno 1982

Običajno je ta čas, ko ocenjujemo našo prehojeno pot in ocenjujemo dosežene rezultate za obdobje, ki je za nami ter si istočasno tudi že zadajamo naloge za leto, ki bo natopilo. Za celotno letošnje leto je značilno, da se je poslovanje odvijalo v zaostrenih pogojih, kar je bilo že jasno ob izdelavi in sprejemanju plana. Ob ocenjevanju rezultatov poslovanja delovne organizacije ne moremo mimo tokov družbene reprodukcije, ki so v znatni meri določevali pogoje delovanja naših TOZD. Uresničevanje politike družbeno ekonomskega razvoja v letu 1982 so posebej oteževale vse močnejše tendence omejevanja ekonomskih zakonitosti na vseh ravneh, kar se je odrazilo v raznih omejitvah, predvsem dodatnih ukrepih na področju blagovne menjave s tujino, kar je vplivalo na zmanjšanje deviz, s katerimi lahko posamezne DO razpolagajo. Vse do zamrznitve je bila prisotna visoka rast cen surovinam in reprodukcijskim materialom, kar je imelo precejšen vpliv na naše rezultate.

Kako smo se v Jelovici prilagajali nastalim razmeram?

Že na začetku je potrebno omeniti, da je bilo v poslovanju prisotno mnogo težav, ki smo jih kolikor toliko uspešno reševali. Ko podajamo oceno izpolnjevanja naših obveznosti v letu 1982 v proizvodnji, prodaji, izvozu, gibanju zalog itd. lahko ugotavljamo, da v marsičem, dogovorjenega s planom nismo izpolnili. Se posebej zaskrbljuje, da je dejstvo, da so se nam znatno povečale zaloge gotovih izdelkov in trgovskega blaga in da precej zaostajamo v izvozu. Ocene nam kažejo, da povsod ne bodo izpolnjene planske obveznosti. Plan proizvodnje bo izpolnjen 100 %, kljub velikim težavam zaradi dobave

ustreznega reprodukcijskega materiala, zlati materialov kemijske industrije. Prodaja na domačem trgu je pod načrtovano, še posebno na montažnih objektih, kjer je skozi celo leto primanjkovalo dela. Ob tem je potrebno poudariti, da smo se v I. polletju srečevali na področju prodaje stavbnega pohištva z dejstvom, da bi lahko prodali več, vendar program čestokrat ni bil kompleten, kar je tudi precej pripomoglo porastu zalog. Tudi na področju oskrbe z repromateriali je bilo stanje dokaj zaostreno, posebno v drugi polovici leta.

Ob manjših možnostih za uvoz je bilo pomanjkanje tudi na domačem trgu, predvsem materialom kemijske industrije (laki, kiti).

Ko ocenjujemo tekoče poslovanje in težave, ki so nas spremljale, ne smemo mimo likvidnosti, ki se stalno slabša in je občasno kritična. Pri tem so možnosti pridobivanja kreditov bank praktično izčrpane. Izboljšanje likvidnosti je torej odvisno od nas samih, predvsem od zmanjšanja zalog.

Kot je razvidno Jelovica v letošnjem letu ni bila brez težav, zaostreni pogoji gospodarjenja so imeli močan vpliv na poslovanje na vseh nivojih. Kljub temu pa ocenjujemo, da bo finančni rezultat na koncu leta še vedno dokaj ugoden, čeprav se opaža postopno upadanje. Zato lahko trdimo, da je glede na zaostrene razmere rezultat še vedno primeren in je tako ustvarjena podlaga za nadaljnji razvoj Jelovice. Zato stopamo v novo leto z optimizmom, saj imamo kolektiv, ki se zaveda nalog in odgovornosti, ki jih pred nas postavlja zaostrena gospodarska situacija.

Tako kot v letu 1982 lahko tudi v

letu 1983 pričakujemo težave, vendar moramo z optimizmom gledati v prihodnost. Tako, kot je kolektiv v preteklih letih večkrat dokazal, da je

sposoben reševati težke gospodarske situacije, lahko s smelostjo pričakujemo, da bo enako tudi v prihodnje.

FRANC ZIHERL

Vojaki garnizona Kranj med delavci GG Kranj

Gozdni gospodarstvo Kranj in komanda Kranjskega garnizona že dolga leta uspešno sodelujeta. Že velikokrat smo se dogovarjali in uspešno končali dogovorjene skupne naloge.

Tudi letos jeseni so nam priskočili na pomoč pri izvrševanju letnega plana. Kranjski garnizon ima zaradi svoje specifičnosti v svojih sredstvih oborožitve tudi sodobno žičnico URUS.

Po dogovoru na komandi so vojaki starešine AVRAMOVIČA na TOZD gozdarstvu Tržič skupno z

našimi delavci uspešno opravili dogovorjeno nalogo.

Vojaki starešine Avramoviča so bili med samim delom v gozdu tako rekoč člani našega kolektiva. Dokazali pa so tudi, da sodoben stroj — žičnico, ki ga naša armada uporablja pri izvrševanju svojih nalog v težkih alpskih terenih, znajo tudi s pridom uporabiti v združenem delu.

Zahvaljujemo se komandi garnizona, starešini AVRAMOVIČU in njegovim vojakom za sodelovanje in uspešno opravljeno nalogo.

Z. R.

Uvoz termoton stekel

Povečanje proizvodnje enojnih oken v letu 1982 je zahtevalo tudi večje količine termoton stekel. Dobavitelj 4 mm stekla Staklopan Pančevo ni bil v stanju, da bi nam dobavil zadostne količine. Zato je bilo potrebno uvoziti 25.000 kub. m termoton stekel iz Vzhodne Nemčije. Uvoženo steklo je bilo cenejše od doma izdelanega, saj nas je stalo preko Kristala iz Ljubljane uvoženo steklo 1.050.000 din po kvadratnem metru samo steklo Staklopana pa stane 1.357,00 din za kvadratni meter.

Doma izdelano steklo nas stane v povprečju 1.302,00 din na kv. m (večje dimenzije 1.192,00 din, manjše dimenzije 1.465,00 din za kvadratni meter).

Pomembno je tudi to, da je bilo uvoženo steklo mogoče kupiti za dinarje, saj gre za uvoz iz klirinškega trga.

V Jugoslaviji izdeluje taka stekla, kot jih potrebujemo mi, le Staklopan iz Pančeva, ki ustrezno temu tudi oblikuje svoje cene.

Starešina Milenko Avramović in vojaki Milovan Bulajić, Joco Jurošević, Mirodrag Matejić, Marjan Putnik, Radomir Sarić in Milovan Vučićević, pri svojem stroju.

Sodelovanje Springer-Commerce-LIP

1. decembra 1982 smo podpisali samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev zaradi skupnega poslovanja z delovno organizacijo Commerce Ljubljana, ki je zastopnik avstrijske firme H. Springer. S to firmo smo že sklenili pogodbo o dolgoročni proizvodni kooperaciji pri izdelovanju strojev za primarno predelavo lesa.

Podpisu so prisostvovali predstavniki obeh delovnih organizacij, predsednik Skupščine občine Radovljica, predsednik kolegijskega poslovnega organa SOZD GLG, direktor Gozdnega gospodarstva Bled, direktor DO Filbo iz Boh. Bistrice in drugi.

Direktor inž. Franc Bajt je uvidoma orisal razvojno pot med Sprin-

gerjem, Commerce in Lipom. Z avstrijsko firmo H. Springer smo navezali prve stike že leta 1979. Kasneje je DO Commerce iz Ljubljane prevzela zastopstvo za firmo Springer in v letošnjem letu smo uspeli dokončno pripraviti in skleniti pogodbo o kooperaciji s Springerjem.

Firma Springer iz Friesacha na Koroškem je bila ustanovljena leta 1952, zaposluje okoli 200 ljudi. Firma je znana doma kot tudi izven Avstrije — na Češkem, v Nemčiji, Svcii, na Madžarskem.

Naša delovna organizacija se že dalj časa ukvarja s proizvodnjo opreme za lastne potrebe. Odločili pa smo se, da bi proizvodnjo izpopolnili in jo namenili vsemu jugoslovanskemu trgu. Odločitev je dobrodošla zlasti v tem času, ko posamezne de-

lovne organizacije opremo vedno težje uvažajo.

Razširitev kovinske proizvodnje je izredno pomembna, saj nova oprema predstavlja velik napredek v tehnologiji lesa. Ocenjujemo, da bi s to proizvodnjo lahko pokrili domače tržišče, nastopili pa bi tudi v tujini.

Pogodba je sklenjena za 5 let. Izmenjava predstavlja okoli 5 milijonov avstrijskih šilingov letno; let-a pa naj bi porasla na 15 milijonov avstrijskih šilingov.

Cilj združevanja dela in sredstev med LIP Bled in Commerce Ljubljana je trajno poslovno sodelovanje, ki sloni na dohodkovni povezanosti in delitvi dela.

Delovna organizacija Commerce bo opravljala: raziskavo domačega in tujega tržišča, reklamo in propagan-

do, vzpostavljala bo kontakte s kupci, z njimi bo opravljala razgovore in sklepala pogodbe in tudi sovlagala v razvoj te proizvodnje.

LIP pa bo proizvajal in razvijal proizvode iz pogodbe s Springerjem: lupilnike za les, stroje za izdelavo gredic, sekalnike, stroje za letvičenje in razne rezervne dele za ta osnovna sredstva. LIP pa že proizvaja transportno opremo, tako da ves program predstavlja zaokroženo celoto.

Predsednik kolegijskega poslovnega organa SOZD GLG tov. Tolar in predsednik Skupščine občine Radovljica tov. Šetina sta izrazila zadovoljstvo ob tem pomembnem dogodku. Čestitala sta obema organizacijama, ki sta napravili velik korak v razvoj in tesnejše sodelovanje s koroško ugledno firmo.

Rekonstrukcija obrata Celuloza — 1982

Začenjam slovesnost ob začetku del na rekonstrukciji obrata za proizvodnjo celuloze. Slovesnost, ki je neobičajna v zgodovini naše tovarne, ki pa je v današnjih časih in razmerah za nas praznik in v tem praznovanju, ki je nadaljevanje in uvod v nov velik napor in izziv za naš kolektiv. Toplo pozdravljam vse prisotne.

Temeljnega kamna ne bomo polagali, začeli pa smo temeljito od temelja, ki mora vzdržati vse pretese, ki ga čakajo, zato prosim predstavnika

gradbenega podjetja Tehnik iz Škofje Loke, da prične z gradbenimi deli za rekonstrukcijo obrata celuloze. SREČNO!

S temi besedami je predsednik DS Niko Dimc, otvoril pričetek rekonstrukcije obrata celuloze, dne 7. 12. 1982.

V proizvodnji celuloze so bili vsi oddelki, razen kuharije rekonstruirani v letih 1959—1963. V kuhariji je zaradi zastarelosti tehnoloških naprav in strojev proizvodnja tehnično

ogrožena ter je zato nujna tehnična sanacija kuharije in pralnice celuloze. Tovarna je v ukinjeni Zagrebački tvornici celuloze kupila 2 kuhalnika ter ostalo opremo za kuharijo. Kupljena oprema je moderna in v celoti uvožena. Vso opremo smo že demontirali in prepeljali v Medvode, razen dveh kuhalnikov, ki se bodo direktno montirali v novo zgradbo kuharije. Kapaciteta teh kuhalnikov je 110 m³. V novo kuharijo se bo prenesel tudi obstoječi četrti kuhalnik, ki se bo povečal na 110 m³ od sedanjih 75 m³. Tako, da bo skupna kapaciteta znašala 330 m³, medtem ko sedanja kapaciteta kuharije znaša 260 m³. To pa pomeni, da se bo z rekonstrukcijo kuharije povečala proizvodnja celuloze od 18.000 ton letne proizvodnje na 23.300. Lokacija nove kuharije je določena med obratom kisline in sortacije. S sanacijo in rekonstrukcijo proizvodnje celuloze bodo izboljšani tudi ekološki pogoji, ker se bodo vse odpadne vode, tudi iz kuharije, združile ter izpeljale v vodočistilno napravo za mehansko kemično čiščenje, od tu pa odtekale v že zgrajeni kolektor Medvode-Ljubljana-Brod, oziroma v Zalog, kjer bo centralna biološka čistilna naprava. Preskrba z vodo in energijo se z rekonstrukcijo ne bo menjala, saj predvidevamo, da bodo bodoče rekonstruirane naprave kuharije na novi lokaciji manjši potrošnik toplotne in elektro energije ter vode kot pa sedanje. Transport sekancev se bo spremenil tako, da se bodo sekanci preko transportnih trakov iz lesočistilnice deponirali na odprto kopico, na obstoječi deponiji, od tu pa s posebnim transporterjem v novo kuharijo. Kapaciteta priprave kisline je dovoljna tudi za povečano proizvod-

njo, regeneracija SO₂ plina pa se poveča s posodami iz Zagrebačke tvornice papira ter prenese na novo lokacijo. V sortaciji se poveča kapaciteta fine sortacije pa se dogradi s centriklinerji iz Zagrebačke tvornice papira i celuloze. Kapaciteta belilnice ter izžemalnega stroja je zadovoljiva tudi za povečano proizvodnjo celuloze. Z rekonstrukcijo kuharije se ukinijo sedanji zastareli rotirajoči kuhalniki za direktni sistem kuhanja celuloze. V novi kuhariji bodo trije stoječi kuhalniki, ki omogočajo sodobnejši indirektni sistem kuhanja celuloze. Tudi po rekonstrukciji bo ostal še naprej sulfurni postopek na osnovi kalcijevega bisulfitu.

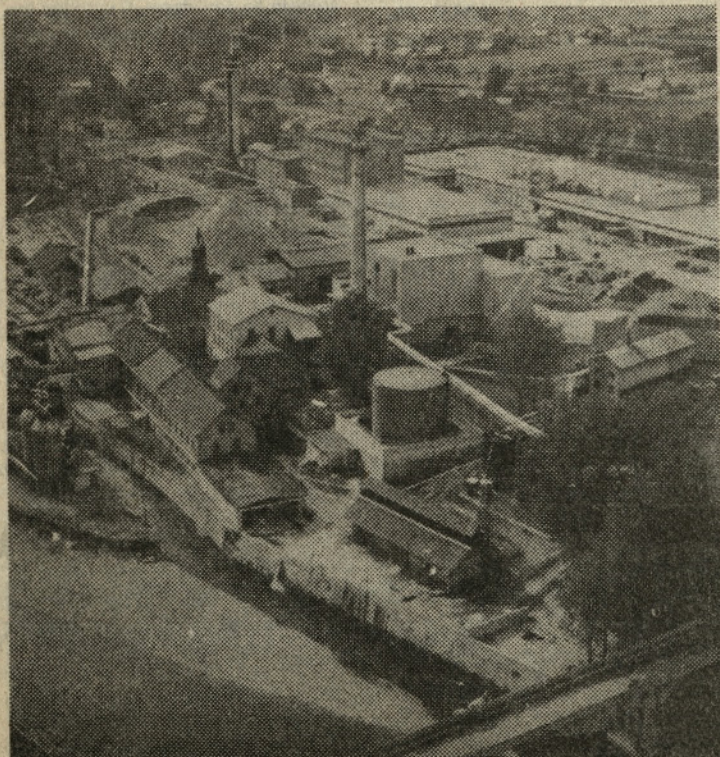
Financiranje rekonstrukcije ter združevanje sredstev.

Celotna vlaganja v rekonstrukcijo obrata celuloze po cenah na dan 12. 4. 1982 znašajo:

— v osnovna sredstva	164.579.198
— v obratna sredstva	12.000.000
Skupaj	176.579.198

Viri financiranja: TOZD Tovarna celuloze in papirja Medvode s sovlagatelji 176.579.198 din.

Sredstva so združile naslednje OZD izven DO Aero: Tehnik Škofja Loka, Indos Ljubljana, Gozdno gospodarstvo Kranj, Polikem TOZD Kemija impex Ljubljana, Kartonažna tovarna, TOZD Kuverta, Ljubljana, Papirnica Količevo, Gorenjski tisk Kranj, TOZD Blagovni promet, Delo, TOZD Tiskarna, Papirografika, Stamparija Milič Rakić Valjevo, Tipoplastika Gornji Milanovac, Nolit, izdavaško podjetje Beograd, Mladinska knjiga, TOZD Tiskarna, Zagrebačka tvornica celuloze i papira, Zagreb.

Učenci razstavljajo

Že drugič v naši tovarni razstavljajo svoja likovna dela učenci osnovne šole Fran Milčinski iz Smlednika. Pri ustvarjanju likovnih del so pokazali veliko mero ustvarjalnosti in sposobnosti izvirnega umetniškega izražanja v okviru raznih tehnik od kiparskih do slikarskih del, pri čemer uporabljajo kot material les, papir in glino.

Razstavo so si ogledali člani kolektiva. V času razstave pa so v razstavnem prostoru bile tudi razne prireditve, kot srečanje upokoјencev tovarne, zborovanje ženskih članic Gasilskih društev iz ljubljanskih občin in družabni razgovor z gosti ob otvoritvi pričetka rekonstrukcije celuloze.

KARMEN DOVČ

Gozdna cesta — Hudournik

Po nekaj letih premora nas je v mesecu novembru zopet »obiskalo« močno neurje, ki je povzročilo veliko škodo na gozdnih komunikacijah na območju občine Kranj. Več ali manj so poškodovane vse gozdne ceste na tem območju. Škodo smo ocenili na 2.000.000 din. Ker je škodo potrebno odpraviti v čim krajšem času, bo nastal zastoj pri gradnji novih objektov, ki so v programu v letu 1982.

I. K.

NOVOLETNA NAGRADNA KRIŽANKA

RAZPIS NAGRAD

1. nagrada — vratno krilo — v vrednosti 2.500 din, Jelovica Škofja Loka;
2. nagrada — omarica v vrednosti 2.000 din — ALPLES Železniki;
3. nagrada — stol v vrednosti 1.700 din — ZLIT Tržič;
4. nagrada — 1 prm bukovih drv v vrednosti 1.500 din — GG Bled;
5. nagrada — 1 prm bukovih drv v vrednosti 1.500 din — GG Kranj;
6. nagrada — kolekcija proizvodov Aera v vrednosti 1.000 din;
7. nagrada — 2 stolici TIP-TAP v vrednosti 1.000 din — LIP Bled;
8. nagrada — 700 din — Gradis — LIO Škofja Loka.

Pravilne rešitve novoletne nagradne križanke pošljite na naslov »GLG« Bled, Mladinska 3 z oznako »križanka« najkasneje do 15. 1. 1983.

Ime:

Priimek:

Naslov:

Glasilo ureja uredniški odbor odgovornih urednikov internih glasil članic GLG: Jože Skumavec, Zoran Rautner, Stane Bokal, Ivan Robič, Metod Bertoneelj, Franc Kumer, Jože Lejko. Glavni in odgovorni urednik glasila GLG je Slavko Erzar. Tiska Tiskarna Ljudske pravice. Glasilo izhaja v nakladi 5.400 izvodov.

Novoletna nagradna križanka

ZBIRKA DUHOVNIH PESMI, PO NAJDIŠČU KALOBUJ	NAUK O RAVNANJU Z AVTOMATI	PLAČEVANJE ALIMENTOV	HEBREJSKI NOČNI ZLI DUH	OPIS, PRIKAZ	BORIS STREL	SMUČAR S SKIJAMI	OSVEŽILNA PIJAČA	AFRIŠKO ČRNSKO PLEME	RIJEKA	OSMOJENOST	USTANOVITELJ PRAVOSL. SAMOST.	SAMICA ORLA	NAZIV ZA PIVO	TELIČEK	INDIJSKA ŽENSKA NOŠA
MESTO POD SNEŽNIKOM															
IGRALCI "HAJDUKA"					PEVEC ROBIČ				AM. PISEC HENRY						
IZDAJA, ODDAJA					KRAJ NA SUMATRI			POSTO-PAČI	5						
RETIJEC				PRITR-DILNICA			BORDOJSKO VINO, POKR. V FRANCIJI	MURSKA SOBOTA					AFRIŠKI KRAJ V DAHOMEJU	TURŠKI VOJAK	PASJA TRA-KULJA
NOMEN NESCIO			MESTO V SRBIJI				ZADNJE OBDOBJE V RAZVOJU								
VULKAN NA SICILIJI			PREDZGOD. ČLOVEK												
KITAJSKA UTEŽNA MERA															
INTERN. CIVIL AVIATION ORGANIZ.															
NOBELOVEC 1968 MARTIN LUTHER															
VRSTA ŽITARICE															
 ALBERT EINSTEIN				IRIDIJ											
MESTO V SEVERNI ITALIJI	GL. KITAJ HRANA	VRSTA VINA				IGRALEC ANTEJA IVO	ATLETSKI SPORTSKI KLUB	MESTO V SEVERNI ITALIJI	NARODNA OBRAMBA					KARAT	
KAR JE POTREBNO								TANTAL							NEMŠKI PISEC LUDWIG ACHIM VON
OCE				OTOK V JADRANU	KRAJ V J. IRANU								KRAJ PRI TORINU		
ZELO VELIKA IN SUHA ŽENSKA								STAROSLOV PIJAČA	IVAN MRAK			AVTONOM. SOC. REP.	NEVADA		
ANTIČNO IME OMIŠA						 KALIJ	MAKEDON. PRAZNIK	AMPER							
NAMIZNO-TENIŠKI REPREZ. EDVARD						DREVESNI KUŠČARJI									
ALUMINIJ															

GLG BLED

